

Gmina Tyczyn

Nr 3 (537)
30.03. - 26.04.2014 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

*Niech zbliżające się Święta Wielkanocne,
które budzą w naszych sercach
nadzieję na lepszą przyszłość,
napelnią Państwa radością i optymizmem.
Niech Zmartwychwstały Pan obdarza Was
zdrowiem i obfitością swoich łask.*

*Przewodniczący Rady Miejskiej
Adam Skowroński wraz z Radnymi*

*Burmistrz Tyczyna
Jan Hermaniuk*

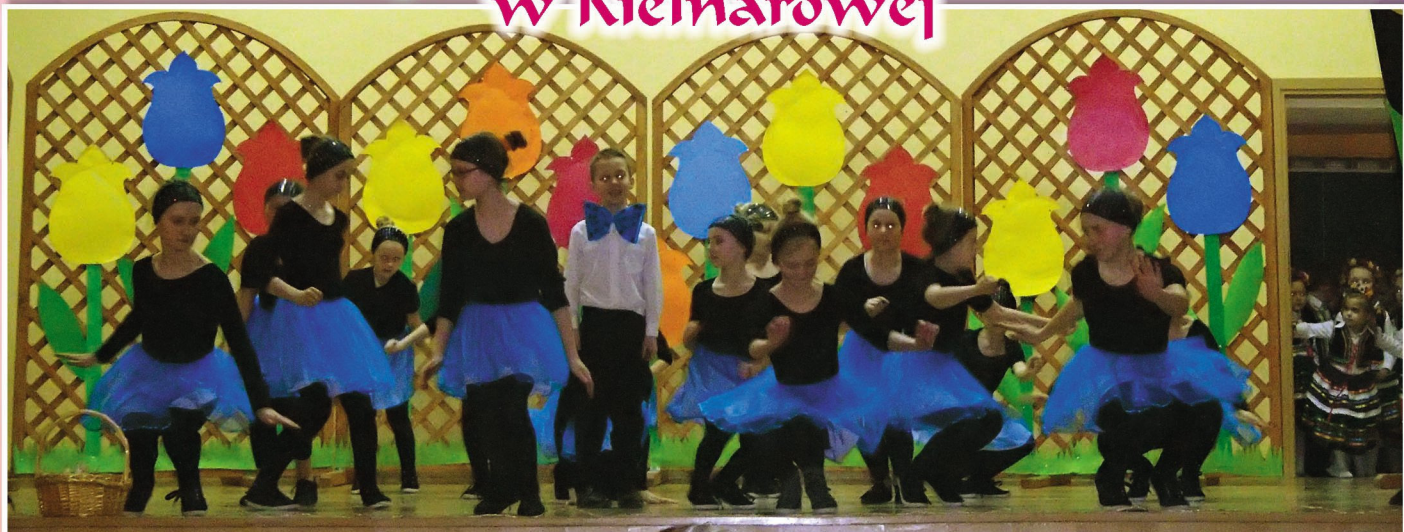

Dzień Kobiet w M-GOK w Tyczynie

...oraz w Centrum Rekreacyjno-Kulturalnym w Kielnarowej

BURMISTRZ TYCZYNA INFORMUJE

W dniu 15 marca br. w MGOK odbyła się piękna uroczystość z okazji 646 rocznicy nadania praw miejskich Tyczynowi, podczas której podsumowaliśmy ubiegłoroczne obchody jubileuszu 645-lecia lokacji Tyczyna. Zostały wręczone podziękowania osobom szczególnie aktywnym w organizacji imprez jubileuszowych (szczegółowo w dalszej części niniejszego numeru Głosu Tyczyna). Z tej okazji pragnę serdecznie podziękować wszystkim osobom, instytucjom i organizacjom, które przyczyniły się do uświetnienia tych obchodów, a przede wszystkim **Pani Zofii Domino**, która pełniła funkcję przewodniczącej Komitetu Organizacyjnego i **Pani Elżbiecie Baran**, która przygotowała i zaprezentowała wiele interesujących materiałów poświęconych historii naszego historycznego miasta.

Miło mi poinformować Państwa, że poważny ogólnopolski **Dziennik Gazeta Prawna** przyznał nam **zaszczytną nominację do tytułu Lider Rozwoju Regionalnego**. Znaleźliśmy się wśród 40 gmin w Polsce wyróżnionych w ten sposób. Zajęliśmy też **II miejsce na Podkarpaciu w konkursie Przyjazna Wieś Podkarpacka**, organizowanym przez Zarząd Województwa Podkarpackiego. Z tej okazji otrzymaliśmy stosowny dyplom i nagrodę rzeczową – nowoczesny telewizor, który będzie służył naszym Mieszkańcom w Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej.

Nasze „Flimero” po raz kolejny uzyskało Mistrzostwo Polski w kilku dyscyplinach sportowo-tanecznych. Przed zespołem Mistrzostwa Europy w Manchesterze. Jesteśmy przekonani, że również tam zespół „Flimero” osiągnie duże sukcesy. **Zawodniczkom „Flimero”,** ich trenerce **Pani Jolancie Magdzie** oraz **wszystkim osobom wspierającym pracę tego zespołu** składam podziękowania za ich trud i godne reprezentowanie naszej Małej Ojczyzny w kraju i na świecie. Naszych Mieszkańców i Gości zapraszam w dniu 13 kwietnia br. (niedziela) do hali sportowej przy tyczyńskim gimnazjum, na piękne i barwne widowisko, jakim jest Grand Prix Polski Zespołów Cheerleaders.

25 marca br. Centrum Dziedzictwa Kulturowego odwiedzili dziennikarze podkarpackich mediów i przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego. Nasi goście z uznaniem wyrażali się o bogatej działalności tej placówki, która pięknie wpisuje się w krajobraz życia kulturalnego nie tylko Tyczyna, ale także naszego regionu. Z zadowoleniem przyjęliśmy propozycję zorganizowania

w Centrum na początku maja br. Dni Otwartych, podczas których będzie okazja do zaprezentowania jego dorobku szerokiej publiczności. Gospodyni Centrum, **Pani Zakii Cieślickiej - Majka** i jej **Współpracownikom** składam serdeczne podziękowania i gratulacje.

Czwartego marca br. gościliśmy w Urzędzie Miejskim **Pana Jana Burka** - wicemarszałka Województwa Podkarpackiego, z którym omawialiśmy kwestie realizacji wielu ważnych - nie tylko dla nas, ale i całego regionu - projektów w nowej perspektywie finansowej UE. Rzeczowa rozmowa dotyczyła m. in.: rewitalizacji tyczyńskiego rynku i obiektów zabytkowych, Parku Energii Odnawialnej i Technologii Energooszczędnych w Tyczynie, budowy łącznika między naszym gimnazjum a halą sportową, budowy chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 878 i przebudowy wjazdu do Tyczyna z tej drogi oraz kwestii infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej. Myślę, że mamy spore szanse, że bardzo ważne dla nas i Podkarpacia zadania rozwojowe będą mogły być zrealizowane.

Przyspieszenia nabrały prace nad Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego. Modyfikacji i koncentracji uległy kierunki działania w ramach strategii ZIT ROF, aby umożliwić starania o środki finansowe z innych programów unijnych. Nasza Gmina zabiega obecnie o inwestycje drogowe w ramach kierunku 3 „Usprawnianie połączeń komunikacyjnych w obrębie ROF”. Chcielibyśmy, aby zostały przebudowane drogi ułatwiające dostęp mieszkańcom ROF do stolicy województwa - Rzeszowa od strony Borku Starego, poprzez Kielnarówkę i Matysówkę, w taki sposób, aby odciążyć obecny ciąg komunikacyjny, drogę wojewódzką nr 878, która jest coraz bardziej zatłoczona i niebezpieczna.

Zabiegamy również o zwiększenie atrakcyjności turystycznej naszej gminy w ramach kierunku 4 „Zagospodarowanie terenów atrakcyjnych przyrodniczo na terenie ROF”, poprzez budowę ciągu pieszo-rowerowego wraz z infrastrukturą w sołectwie Hermanowa, łączącego gminy Lubenia, Tyczyn i Rzeszów w rejonie Przyłasku, z uwzględnieniem urokliwego miejsca jakim jest nasza Studzianka. Chcielibyśmy również zagospodarować na centrum rekreacyjno - wypoczynkowe tyczyńskie stawy podworskie. W niedalekiej przyszłości mogłyby zatem powstać w Tyczynie bardzo atrakcyjny produkt turystyczny, obejmujący zespół pałacowo-parkowy, wymienione stawy, Centrum Dziedzictwa Kulturowego w starym spichlerzu, zabytkowy rynek i barokowy zespół kościelny.

Jan Hermaniuk
Burmistrz Tyczyna

Rada Miejska uchwaliła...

26 lutego br. odbyła się sesja Rady Miejskiej w Tyczynie. Radni wysłuchali informacji o realizacji zadań oświatowych w Gminie Tyczyn na rok szkolny 2013/2014 oraz podjęli uchwały w sprawach:

> udzielenia dotacji dla Przedszkola Publicznego prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr św. Dominika w Tyczynie. W związku ze zmianą art. 14 ustawy o systemie oświaty od 1 września 2013 r. wysokość opłaty wnoszonej przez rodziców za każdą godzinę pobytu dziecka w przedszkolu nie może przekraczać jednej złotówki. Dotacja dla Przedszkola Publicznego Zgromadzenia Sióstr św. Dominika w Tyczynie wynosić będzie 100,66 zł miesięcznie na każde dziecko.

> zgłoszenia sołectwa Matysówka do „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2011-2016”. „Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2011-2016” to program, który w założeniach ma przede wszystkim integrować i aktywizować społeczność wiejską, zaspokajając potrzeby społeczne i kulturalne, dbać o zachowanie dziedzictwa kulturowego, a także wspierać modernizację przestrzeni wiejskiej. Matysówka jest trzecią miejscowością z Gminy Tyczyn, która weźmie w nim udział.

> uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Tyczyn na 2014 r. Program jest uchwalany rok rocznie i określa działania gminy w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społeczno-zdrowotnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych. Ma na celu zapobiegać, edukować, uświadamiać, pomagać i wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych. Ma uczyć jak powiedzieć „nie” wtedy, gdy jest się pod presją otoczenia i środowiska. Program przeciwdziałania problemom uzależnień polega na wdrożeniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami działającymi w tym zakresie.

> zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2014 r.

> zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tyczyn.

> emisji obligacji. Gmina Tyczyn wyemituje obligacje komunalne o łącznej liczbie 1952 sztuki na łączną kwotę 1.952.000,00 zł. Środki uzyskane z emisji obligacji w wysokości 1.952.000,00

zł zostaną przeznaczone na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów w kwocie 566.808,80 zł oraz na finansowanie planowanego deficytu 1.385.191,20 zł.

Radni obradowali również nad projektami uchwał w sprawach: ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia) oraz sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, które nie uzyskały akceptacji Rady i zostały przegłosowane negatywnie. W związku z tym liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu, jak również poza miejscem sprzedaży, nie uległy zmianie i pozostają na dotychczasowym poziomie.

W Gminie Tyczyn jest 11 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 4 punkty sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia).

HALA PODPROMIE 10 KWIETNIA 2014 R.

Podkarpackie Targi Pracy

10 kwietnia br. w rzeszowskiej hali Podpromie odbędą się Podkarpackie Targi Pracy, organizowane przez Biuro Karier Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie.

Podkarpackie Targi Pracy organizowane są corocznie z myślą o **wszystkich osobach poszukujących pracy lub chcących zmienić swoją dotychczasową ścieżkę zawodową.** Zgromadzenie w jednym miejscu przedstawicieli środowiska pracodawców oraz osób poszukujących pracy ma na celu umożliwienie skutecznej wymiany informacji, i w efekcie polepszenie sytuacji zatrudnienia mieszkańców naszego regionu.

Są to największe tego typu targi w regionie. Podkarpackie Targi Pracy organizowane są corocznie z myślą o studentach i absolwentach rzeszowskich uczelni, ale tak-

że innych osobach poszukujących zatrudnienia w różnorodnych sektorach gospodarki. Podczas ostatniej edycji zaprezentowały się m.in. firmy z branży produkcyjnej, informatycznej, finansowej, turystycznej, gastronomicznej, medycznej, ubezpieczeniowej, motoryzacyjnej oraz agencje zatrudnienia. Lista przedsiębiorców, którzy zgłosili się do tej edycji targów znajduje się w zakładce Wystawcy.

Honorowy Patronat nad Podkarpackimi Targami Pracy objął Minister Pracy i Polityki Społecznej oraz Prezydent Miasta Rzeszowa.

Więcej informacji o Targach Pracy na stronie www.targipracy.rzeszow.pl

Jeśli wybierasz się na targi, nie zapomnij wziąć ze sobą kilku egzemplarzy życiorysu, by móc zostać potencjalnym pracodawcą!

Dyżur Przewodniczącego Rady Miejskiej Adama Skowrońskiego

odbywa się w każdą **1. i 3. środę m-ca** w godz. **od 9.00 do 11.00** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pok. 27 (I piętro).

*Najserdeczniejsze życzenia
zdrowych, radosnych
i spokojnych Świąt Wielkiej Nocy
smacznego jajka, mokrego
dyngusa, a także odpoczynku
w rodzinnym gronie.*

**życzy Mieszkańcom
Sołtys Borku Starego
wraz z Radą Sołecką**

OBWOŻNA ZBIÓRKA ZUŻYTEGO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO ORAZ OPON

- Kielnarowa, Borek Stary, Matysówka - 11 czerwiec 2014 r. (środa)
- Tyczyn, Hermanowa - 16 czerwiec 2014 r. (poniedziałek)

Sprzęt elektryczny i elektro-
niczny to urządzenia, których prawidłowe działanie jest uzależnione od dopływu prądu elektrycznego lub od obecności pól elektromagnetycznych, a także urządzenia mogące służyć do wytwarzania, przesyłu lub pomiaru prądu elektrycznego lub pól elektromagnetycznych.

Do sprzętu elektrycznego i elektronicznego zaliczamy:

- chłodziarki, zamrażarki, pralki, suszarki do ubrań, zmywarki, mikrofalówki, grzejniki elektryczne, wentylatory elektryczne, urządzenia klimatyzacyjne;
- odkurzacze, zamiatacze dywanów, żelazka, tostery, frytkownice, noże elektryczne, urządzenia do pielęgnacji włosów i ciała oraz wagi;
- komputery, laptopy (w tym procesor, mysz, monitor i klawiatura), stacje robocze, notepadki, notepa-

dy, kalkulatory kieszonkowe i biurowe, elektryczne i elektroniczne maszyny do pisania, faksy, teleksy, telefony, telefony komórkowe, telefony bezprzewodowe;

- odbiorniki radiowe, odbiorniki telewizyjne, kamery wideo, sprzęt hi-fi, wzmacniacze dźwięku;
- oprawy oświetleniowe do lamp fluorescencyjnych (z wyjątkiem opraw stosowanych w gospodarstwach domowych), liniowe lampy fluorescencyjne, kompaktowe lampy fluorescencyjne, niskoprężne lampy sodowe;
- narzędzia elektryczne i elektroniczne: wiertarki, piły, maszyny do szycia;
- zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy: kolejki elektryczne i tory wyścigowe, gry wideo, kieszonkowe konsole do gier wideo;
- sprzęt do radioterapii, sprzęt do

badań kardiologicznych, sprzęt do wentylacji płuc, analizatory;

- czujniki dymu, regulatory ciepła, termostaty;
- automaty do wydawania: napojów gorących, butelek lub puszek z zimnymi i gorącymi napojami, produktów stałych, bankomaty.

UWAGA: Odpady należy wystawić przy trasie zbiórki odpadów komunalnych do **godziny 7:30 rano w dniu wywozu lub dnia poprzedniego**. Pracownicy Gospodarki Komunalnej w Błażowej Sp. z o. o. nie będą wynosić ww. odpadów z pomieszczeń gdzie dotychczas są przechowywane.

Bezpłatna zbiórka dotyczy wyłącznie odpadów pochodzących z indywidualnych gospodarstw domowych.

OBWOŻNA ZBIÓRKA ODPADÓW WIELKOGABARYTOWYCH

- Kielnarowa, Borek Stary, Matysówka - 27 maj 2014 r. (wtorek)
- Tyczyn, Hermanowa - 28 maj 2014 r. (środa)

Odpady wielkogabarytowe – to odpady komunalne powstające w naszych domach, które ze względu na duże rozmiary lub wagę, nie mieszczą się w standardowych pojemnikach i workach na śmieci. Do tej grupy odpadów zaliczamy: stoły, krzesła, sofy, szafy, tapczany, łóżka, fotele, dywany, materace, wykładziny, pierzyny, rowery, wózki dziecięce, zabawki dużych rozmiarów, itp.

WAŻNE:

Do odpadów wielkogabarytowych **nie należą** wszelkiego rodzaju części budowlane i sanitarne takie jak: deski drewniane, belki, panele, ramy okienne, drzwi, płyty, wanny, umywalki, muszle toaletowe lub spłuczki, grzejniki, płytki, rolety jak również części samochodowe, motorowery, kosiarki spalinowe, odpady remontowe, odpady ogrodowe, worki na śmieci lub kartony z odpadami domowymi.

Do odpadów wielkogabarytowych **nie zalicza się** zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz opon, które będą odbierane w innym wyznaczonym wcześniej terminie.

UWAGA: Odpady należy wystawić przy trasie zbiórki odpadów komunalnych do **godziny 7:30 rano w dniu wywozu lub dnia poprzedniego**. Pracownicy Gospodarki Komunalnej w Błażowej Sp. z o. o. nie będą wynosić wielkogabarytowych odpadów z pomieszczeń, gdzie dotychczas są przechowywane.

Bezpłatna zbiórka dotyczy wyłącznie odpadów pochodzących z indywidualnych gospodarstw domowych.

*Zdrowych i radosnych Świąt
Wielkanocnych, wielu łask
Zmartwychwstałego Pana,
jego dobroci i miłości
Mieszkańcom Hermanowej*

**życzy Sołtys
i Rada Sołecka**

Dotacje na rozwój sportu w 2014 r.

21 stycznia br. zostały rozpatrzone wnioski złożone przez kluby sportowe o udzielenie dotacji z budżetu gminy Tyczyn na rozwój sportu. W 2014 r. dotacje dla klubów wynoszą:

LKS „Jar” w Kielnarowej	41 500 zł
LKS „Herman” w Hermanowej	56 000 zł
MKS „Strug Tyczyn” w Tyczynie	70 000 zł
UKS „Flimero” w Tyczynie	25 000 zł
UKS „Dyskobol” w Tyczynie	5 000 zł
SKS w Borku Starym	3 000 zł
Klub Sportowy JI-JITSU Karate	5 000 zł
LKS „Start” w Borku Starym	14 000 zł

inf. ze strony internetowej www.tyczyn.pl

Burmistrz Tyczyna Jan Hermaniuk

przyjmuje mieszkańców
Gminy i interesantów
w każdy poniedziałek
w godz. **8.00 - 15.00**
w Urzędzie Miejskim w Tyczynie
(I piętro).

Dbajmy o rowy melioracyjne

Brak stałej, systematycznej konserwacji rowów melioracyjnych i przydrożnych oraz przepustów prowadzi, przy obfitych opadach deszczu, do lokalnych podtopień i zalewania posesji.

Urząd Miejski w Tyczynie przypomina, że zgodnie z art. 77 ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. Nr 145) utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (m.in. rowów wraz z budowlami – tj. mostki, przepusty, zastawki, wyloty drenarskie, rurociągi o średnicy poniżej 0,6 m) należy do zainteresowanych właścicieli nieruchomości albo do spółki wodnej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi do właścicieli gruntów i posesji należy:

- budowa, przebudowa i utrzymanie zjazdów, łącznie ze znajdującymi się pod nimi przepustami,
- partycypacja w kosztach utrzymania rowów, z których właściciel nieruchomości odnosi korzyści, tj. odprowadza do rowu wodę opadową,
- utrzymanie rowów melioracji szczegółowej i przepustów, przebiegających przez tereny własne.

Cieki wodne nie mają granic, za-

tem podtopienia powstają w przypadku, gdy właściciele gruntów po kolei nie konserwują urządzeń melioracyjnych. Właściciel nieruchomości nie należący do spółki wodnej powinien sam dbać o stan rowów na terenie własnej posesji.

Rowy znajdujące się na działkach gminnych lub w pasie drogowym drogi gminnej są utrzymywane na koszt Gminy Tyczyn.

Stosownie do art. 77 ust. 1 Prawa wodnego gmina, jako właściciel gruntu, jest bowiem zobowiązana do bezpośredniego utrzymywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (w tym rowów).

W odniesieniu do rowów i innych urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, znajdujących się na gruntach prywatnych, nie ma możliwości ich utrzymywania ze środków budżetu Gminy, gdyż z tego źródła nie można finansować obowiązków spoczywających na właścicielach nieruchomości.

Zgodnie z art. 29 ww. ustawy Prawo wodne właściciel gruntu, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej:

- 1) nie może zmieniać stanu wody na gruncie, a zwłaszcza kie-

runku odpływu znajdującej się na jego gruncie wody opadowej ani kierunku odpływu ze źródeł – ze szkodą dla gruntów sąsiednich;

2) nie może odprowadzać wód oraz ścieków na grunty sąsiednie. Na właścicielu gruntu ciąży obowiązek usunięcia przeszkód oraz zmian w odpływie wody, powstałych na jego gruncie wskutek przypadku lub działania osób trzecich, ze szkodą dla gruntów sąsiednich. Jeżeli spowodowane przez właściciela gruntu zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływają na grunty sąsiednie, to Burmistrz może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom.

Informujemy, że w myśl art. 155 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 482) niszczenie lub uszkodzenie urządzeń melioracyjnych jest wykroczeniem i podlega karze grzywny.

Apelujemy do Mieszkańców o podjęcie działań i czynności, w celu doprowadzenia do właściwego stanu przepustów i rowów melioracyjnych zlokalizowanych na własnych nieruchomościach.

JOANNA KALEMBKIEWICZ

Obowiązki właścicieli zwierząt domowych

Burmistrz Tyczyna przypomina, że z posiadaniem zwierząt domowych wiąże się szereg obowiązków, których przestrzeganie jest konieczne do uniknięcia odpowiedzialności karnej. Kwestie dotyczące trzymania zwierząt domowych zawarte są w ustawie z dnia 20.05. 1971 r. Kodeks wykroczeń (tekst jednolity Dz.U. z 2010 Nr 46, poz. 275). Artykuł 77 stanowi, że kto nie zachowuje zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, podlega karze grzywny do 250 zł albo karze nagany. Wykroczenie to może być umyślne lub nieumyślne. Sprawcą wykroczenia z art. 77 nie musi być właściciel zwierzęcia, niemniej sprawcą tym może być tylko ten, kto faktycznie trzyma zwierzę. W przepisie tym chodzi o panowanie nad zwierzęciem w stopniu gwarantującym bezpieczeństwo w miejscu publicznym. W przypadku zwierząt agresywnych bezwzględnie wymaga-

ne jest zachowanie nadzwyczajnej ostrożności i trzymanie psa w miejscu publicznym zawsze na smyczy i równocześnie w kagańcu. Warto również pamiętać o art. 78 Kodeksu wykroczeń: kto przez drażnienie lub płoszenie doprowadza zwierzę do tego, że staje się niebezpieczne, podlega karze grzywny do 1.000 zł albo karze nagany. Przepis ten wprowadza odpowiedzialność za drażnienie lub płoszenie zwierzęcia i doprowadzenie go do tego, że staje się niebezpieczne. Właściciel ma również obowiązek niedopuszczenia do zakłócania ciszy i spokoju przez zwierzęta domowe, bowiem zgodnie z art. 51. § 1 Kodeksu wykroczeń - kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spokój, porządek publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorszenie w miejscu publicznym, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. W przypadku braku reakcji posiadacza psa na jego

uporczywe (szczekanie bez szczególnych zewnętrznych powodów), może to uzasadniać odpowiedzialność właściciela na podstawie art. 51 § 1 Kodeksu wykroczeń. Zgodnie z art. 108 Kodeksu wykroczeń: kto szczuje psem człowieka, podlega karze grzywny do 1.000 zł albo karze nagany. Czyn jest dokonany umyślnie z chwilą szczucia, czyli podjęcia takiego zachowania, które powoduje agresję psa. Może to być podjudzanie słowne (np. bierz go, ugryź, atakuj, goń go), w tym również użycie słownego hasła, na które pies reaguje atakiem, albo przy użyciu zrozumiałego dla psa znaku (np. gwizdu, gestu ręką). Jeżeli konsekwencją szczucia jest faktyczny atak psa, wówczas może nastąpić zniszczenie mienia (np. podarte ubranie) będzie to rodziło odpowiedzialność - w zależności od wartości zniszczonego mienia - odpowiednio z art. 124 Kodeksu wykroczeń lub art. 288 Kodeksu karnego. Jeżeli pokrzywdzony dozna uszczerb-

ku na zdrowiu, sprawca może odpowiadać za przestępstwo z art. 156 lub 157 Kodeksu karnego. Kolejno zgodnie z art. 56 ust.2 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2004 r. Nr 69, poz. 625), **na właścicieli zwierząt nałożono obowiązek systematycznego szczepienie przeciwko wściekliźnie**, dotyczy to psów w wieku powyżej trzech miesięcy i okazywanie na żądanie władz sanitarnych, weterynaryjnych, policyjnych zaświadczenia o przeprowadzonym szczepieniu. Uchylenie się od tego podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo karze grzywny. Utrzymanie psów ras: amerykański pit bull terrier, pies z Majorki (Perro de Presa Mallorquin), buldog amerykański, dog argentyński, pies kanaryjski (Perro de Presa Canario), tosa inu, rottweiler, akbash dog, anatolian Karabach, moskiewski stróżujący oraz owczarek kaukaski wymaga zezwolenia. Osoba ubiegająca się o wydanie takiego zezwolenia składa pisemny wniosek do właściciela, ze względu na swoje miejsce zamieszkania, organu gminy, w terminie 30 dni od nabycia psa rasy wymienionej w wykazie.

Zgodnie z §15 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Tyczyn przyjętego Uchwałą Nr XXVIII/230/12 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 28 grudnia 2012 r., osoby utrzymujące psy i inne zwierzęta domowe są

zobowiązane do zachowania środków ostrożności zapewniających ochronę przed zagrożeniem dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do użytku publicznego i ponoszą pełną odpowiedzialność za zachowanie swoich zwierząt. Na tereny przeznaczone do użytku publicznego psy mogą być wprowadzane tylko na smyczy. Zwolnienie ze smyczy dozwolone jest tylko w miejscach mało uczęszczanych i pod warunkiem, że pies ma kaganiec.

Osoby utrzymujące psa zobowiązane są do natychmiastowego uprzątnięcia zanieczyszczeń pozostawionych przez zwierzę w miejscu publicznym. Postanowienie to nie dotyczy osób niewidomych korzystających z pomocy psa przewodnika.

Przypominamy ponadto, że zgodnie ze znowelizowaną ustawą z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity Dz.U. z 2003 r., Nr 106, poz. 1002) każde zwierzę wymaga humanitarnego traktowania, zabrania się znęcania nad zwierzętami, podstawowe powinności człowieka wobec zwierząt to poszanowanie, ochrona i opieka. Artykuł 9 ww. ustawy stanowi, że kto utrzymuje zwierzę domowe, ma obowiązek zapewnić mu pomieszczenie chroniące je przed zimnem, upałami i opadami atmosferycznymi, z dostępem do światła dziennego, umożliwiające swobodną zmianę pozycji ciała, odpowiednią karmę i stały dostęp do wody.

Ponadto wprowadzono zakaz trzymania zwierząt domowych na uwięzi w sposób stały - dłużej niż 12 godz. w ciągu doby lub powodujący u nich uszkodzenie ciała lub cierpienie oraz niezapewniający możliwość niezbędnego ruchu, długość uwięzi nie może być krótsza niż 3 m. Za złamanie tego zakazu można dostać karę grzywny lub aresztu. Bardzo ważnym obowiązkiem jest zakaz puszczania psów bez możliwości ich kontroli i bez oznakowania umożliwiającego identyfikację właściciela lub opiekuna.

Przepisy zobowiązujące posiadacza psa (lub innego zwierzęcia) do sprawowania nad nim odpowiedniego nadzoru określone zostały również w ustawie z dnia 23.04.1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2003 r., Nr 16 poz. 93). Na właścicielu psa ciąży obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przez posiadane zwierzę, niezależnie od tego, czy było pod nadzorem właściciela, czy też zabiłakło się lub uciekło, chyba że właściciel nie ponosi za to winy. Jednakże nawet w sytuacji braku winy właściciela, poszkodowany może od niego żądać całkowitego lub częściowego naprawienia szkody, gdy z okoliczności, a zwłaszcza z porównania stanu majątkowego poszkodowanego i właściciela zwierzęcia wynika, że wymagają tego zasady współżycia społecznego. Niezachowanie należytej pieczy i w konsekwencji spowodowanie szkody przez psa, może rodzić konsekwencje natury cywilnej.

Dopłaty do materiału siewnego

Agencja Rynku Rolnego informuje, że w okresie **od 15 stycznia do 25 czerwca 2014 r. można ubiegać się o dopłaty z tytułu zużycia do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie, dotyczące materiału siewnego - zbóż ozimych i jarych, roślin strączkowych i ziemniaka** - zakupionego i zużytego do siewu lub sadzenia w terminie od dnia 15 lipca 2013 r. do 15 czerwca 2014 r.

W dniu 24 grudnia 2013 r. zostało opublikowane rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z dnia 24.12.2013, str. 9). Zgodnie z roz-

porządzeniem łączna kwota pomocy de minimis w rolnictwie przyznana producentowi rolnemu w okresie 3 lat podatkowych **nie może przekroczyć 15 000 euro.**

W przypadku, gdy z powodu udzielenia wnioskowanej pomocy zostałyby przekroczony limit 15 000 euro, pomoc do takiego wniosku nie może być przyznana.

Stawki dopłat:

- zboża, mieszkanki zbożowe i pastewne 100 zł/ha
- rośliny strączkowe 160 zł/ha
- ziemniaki 500 zł/ha

ARR informuje, że **nie ponosi odpowiedzialności** za prawidłowość formularzy wniosków **znalezionych przy użyciu wyszukiwarek internetowych** oraz pobieranych z **innych portali interneto-**

wych niż strona internetowa Agencji **www.arr.gov.pl.**

Wnioskodawca, aby otrzymać dopłatę do materiału siewnego **zobowiązany jest do złożenia wniosku na właściwym formularzu obowiązującym w 2014 r.** Korzystanie z nieaktualnych wzorów wniosków powoduje wydłużenie postępowania administracyjnego w sprawie przyznania dopłaty.

Szczegółowe informacje o dopłatach można uzyskać w telefonicznym punkcie informacyjnym (22) 661-72-72 oraz w **Oddziale Terenowym ARR w Rzeszowie, Al. J. Piłsudskiego 32, 35-001 Rzeszów tel. (17) 864-20-27 wew. 27, 17, 16.**

OTT ARR Rzeszów

Pamięci Sybiraków

Dnia 9-10 grudnia 2013 r. minęła 74. rocznica deportacji Polaków na Syberię. Do czerwca 1941 r. miały miejsce jeszcze trzy deportacje, w wyniku których na Wschód wywieziono od 320 tys. do 1 mln 80 tys. osób. Kolejnych Polaków sybiracki los czekał w 1944 i 1945 r., gdy na teren Polski ponownie wkraczała Armia Czerwona.

W latach PRL pamięć o zesłańcach XX wieku, tych z lat 1939-1956, była całkowicie zakazana. Sybiracy wierzyli, że ich los zostanie przez Polaków potraktowany z należytą czcią i szacunkiem. W PRL ta wiara została zdeptana, a szacunek odebrany. Deportacja Polaków na Syberię miała za cel zniszczenie polskich elit politycznych, intelektualnych i czystki etniczne na Kresach. Deportowano Polaków do Kraju Krasnojarskiego, okolic Archangielska, Irkucka, Jakucji, Nowosybirsk, Omska... Dla wielu Polaków podróż w głąb Związku Radzieckiego była ostatnią drogą w życiu – nieludzkie warunki, przejmujące zimno, głód, choroby, brak nadziei na powrót do Polski. Okupanci mieli ściśle określony plan, według którego odbywały się deportacje. Nocą lub wczesnym rankiem specjalne oddziały wojska i miejscowej milicji wkraczały do uśpionych domów, nakazując domownikom by zaledwie w pół godziny spakowali swoje rzeczy i byli gotowi na podróż w nieznaną. Zesłańców spotykały niewyobrażalne cierpienia, bo trans-

port odbywał się w nieludzkich warunkach. Stłoczeni ludzie podróżowali w mrozie i upale, w głodzie i pragnieniu nie wiedząc co ich czeka u kresu drogi. W wagonach wybuchły epidemie, rodziły się i umierały dzieci, odchodzili starzy, dogorywały udręczone kobiety. Ta gehenna trwała nieraz kilka tygodni. W drodze do syberyjskiego piekła rozstrzelano wielu ludzi, którzy chcieli wspomóc deportowanych.

W związku z tymi tragicznymi dla Polaków wydarzeniami TMZT wraz z CDKiIT zaprosiło społeczeństwo Tyczyna i okolic na projekcję filmu pt. „**Syberiadą polską**”, zrealizowanego na podstawie książki **Zbigniewa Domino** pod tym samym tytułem.

Rodzina autora książki wyjechała z Kielnarowej w maju 1938 r. na Kresy Wschodnie w okolice Zaleszczyk na Podolu jako osadnicy - Stanisław Domino z żoną Antoniną i dwoma synkami – 3-letnim Tadeuszem i 10-letnim Zbyszekiem, podzielili los Polaków tam zamieszkałych.

Autor i rodzina pisarza są bohaterami książki i filmu. Jan Dolina i jego bliscy, podobnie jak wiele polskich rodzin trafiają na Syberię. W konfrontacji z nieludzkimi warunkami sowieckiego łagru, surową naturą i bezlitosnym NKWD mają swoją jedyną broń: wiarę w Boga, nadzieję, odwagę i miłość.

25 lutego br. licznie zebrani widzowie w sali Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie ze wzruszeniem

Antonina i Stanisław Dominowie z Kielnarowej wraz z synami Zbigniewem i młodszym Tadeuszem. Fotografia z lat 20 XX w.

i w skupieniu obejrżeli film „Syberiadą polską” (18 marca br. film ten obejrżeli także gimnazjaliści oraz spotkali się z Tadeuszem Domino). Na jego odbiór przygotowały nas: **prezes TMZT Zofia Domino**, która przedstawiła losy zesłańców na Syberię oraz **pani Zakia Cieśliska-Majka**, która opowiedziała o filmie, jego realizacji, reżyserii i obsadzie aktorskiej.

Wśród nas był bohater książki i filmu, brat autora **pan Tadeusz Domino**. Po obejrzeniu projekcji podzielił się z nami wrażeniami, które dotyczyły jego pobytu na Syberii wraz z rodziną. Odpowiadał na pytania zebranych. Zgromadzenie mogli obejrzeć wystawę, na którą składały się książki o losach Polaków zesłanych na Syberię oraz zdjęcia rodziny autora książki pt. „Syberiadą polską”.

Celem TMZT jest upowszechnianie wiedzy o historii i tradycjach Miasta i Gminy Tyczyn wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży. W tym roku przypadają rocznice dwóch tragicznych wojen: 100-lecie wybuchu I wojny światowej i 75-lecie II wojny światowej. Trzeba pamiętać, że losy mieszkańców Gminy Tyczyn były wpisane w te wojny.

Tadeusz Domino - Sybirak wspomina zysłkę rodziny Dominów do obozu Kalucze na Syberii

Z historii Orłąt Związku Strzeleckiego

W dwudziestolecu międzywojennym włożono dużo wysiłku w wychowanie młodego pokolenia. W tym czasie powstało wiele organizacji paramilitarnych na czele ze Związkiem Strzeleckim (ZS). Organizacja ta początkowo skupiała głównie młodzież w wieku przed poborowym, ale już w kwietniu 1926 r. na zjeździe delegatów, zdecydowano o utworzeniu także młodocianych drużyn strzeleckich. Kilka lat trwało zanim wypracowane zostały formuły ich działania. Określił je dopiero nowy statut Związku z 1932 r. W dokumencie tym znalazło się postanowienie, że do ZS mogą być przyjmowane także osoby poniżej 18 lat – zwane później Orłętami. Od samego początku celem Związku było wychowanie obywatelskie młodzieży, kształtowanie postaw patriotycznych, przysposobienie wojskowe i rozwój fizyczny. Orłęta musiały wykazać się wiedzą o obronie Lwowa, znajomością historii Polski, wiedzą z zakresu terenoznawstwa, umiejętnością pływania i strzelania, a także znajomością musztry. W 1939 r. Orłęta ZS liczyły około 40 000 członków, niestety wybuch wojny przerwał tę działalność. Po wojnie w 1945 r. założona została szkoła orłąt „Orlinek”, jednak ówczesne władze już w 1946 r. podjęły decyzję o jej rozwiązaniu.

Obecnie na Podkarpaciu środowisko Związku Strzeleckiego „Strzelec” OSW podjęło próbę odbudowy tego ruchu. Dzięki temu coraz więcej młodych osób wstępuje do Orłąt i Strzelców.

Kto może należeć do Orłąt? Orłętami mogą być chłopcy (orlaki) i dziewczęta (orliczki) w wieku od 12 do 15 lat. Podstawowym pododdziałem orłęcym jest drużyna licząca od 5 do 12 osób. Drużynę tworzą sekcje liczące po 3-4 osoby. Dowódcami (wychowawcami) muszą być pełnoletni strzelcy o odpowiednich kwalifikacjach i predyspozycjach do pracy z nieletnimi. Program szkolenia nie może zawierać elementów militarnych.

Zasady postępowania: Orłę swym zachowaniem i postawą dają dowody miłości do Polski, jest spadkobiercą wartości ubiegłych pokoleń, mowy, bohaterstwa i honoru. Wartości te pragnie w sobie rozwijać. Orłę zachowuje zwyczaje, czci symbole i znaki organizacyjne, jest dobrym synem/córką i kolegą/ko-

leżanką, kocha rodziców, szanuje starszych i przełożonych. Jest koleżeński, uczynny, stara się dobrze wypełniać swoje obowiązki, przyznaje się do błędów, nie kłamie.

Od kilku lat także w Gminie Tyczyn na uroczystościach kościelnych i państwowych pojawiają się „Orłęta” ZS (działają przy SP w Tyczynie i tyczyńskim gimnazjum), ich opiekunem jest **ks. Bogdan Tęcza**. W ubiegłym roku Orłęta swoją obecność zaznaczyły m.in. podczas obchodów z okazji uchwalenia Konstytucji 3 – go Maja i 95. Rocznicy Odzyskania Niepodległości. Tyczyńskie Orłęta uczestniczyły też w obchodach z okazji 94. rocznicy śmierci **płk. Leopolda Lisa Kuli** (7 marzec 2013), w odsłonięciu pomnika **ppłk. Łukasza Cieplińskiego** i Żołnierzy Wyklętych w Rzeszowie (17 listopada). W listopadzie wzięły udział w uroczystościach z okazji 95. Rocznicy Obrony Lwowa (24 listopada). 14 lipca w ubiegłym roku Orłęta uczestniczyły w uroczystościach pożegnania **ks. Biskupa Kazimierza Górniego**, a także w ingresie **ks. Biskupa Jana Wątroby** (20 lipiec).

7 marzec to bardzo ważna data dla Orłąt i Strzelców ze względu na ślubowanie, które w tym dniu ma miejsce. Oto jak w tym roku w Rzeszowie świętowano ten szczególny dzień.

W kościele Świętego Krzyża o godz. 12.00 odbyła się uroczysta Msza Święta koncelebrowana, której przewodniczył **ks. bp Jan Wątroba** – Ordynariusz Diecezji Rzeszow-

skiej. Podczas Mszy Św. ślubowanie złożyły **Orłęta ZS ze Szkół Podstawowych w Tyczynie**, Kłęczanach, Wolicy Piaskowej oraz ze SP nr 14 i SP ss. Pijarek w Rzeszowie. Rotę przysiężenia odczytała **pani Karolina Kaczorowska** małżonka ostatniego Prezydenta II Rzeczypospolitej **Ryszarda Kaczorowskiego**. Następnie na Placu Farnym w Rzeszowie złożono meldunek, odbył się też przegląd pododdziałów. Po Hymnie i uroczystym podniesieniu Flagi Państwowej na maszt, uczestników powitał Prezydent Rzeszowa.

Po krótkim przemówieniu odbyło się przysiężenie strzeleckie grupy ok. 300 dziewcząt i chłopców z Jednostek Strzeleckich z Rzeszowa, Stalowej Woli, Leżajska, Sędziszowa Młp. na sztandar Armii Krajowej. Po ślubowaniu miało miejsce okolicznościowe przemówienie pani Karoliny Kaczorowskiej, Apel Pamięci oraz salwa honorowa dla upamiętnienia 95. Rocznicy Śmierci **płk Leopolda Lisa-Kuli**. W dalszej części spotkania odbył się pokaz sprawności strzeleckiej, defilada pododdziałów, złożono też wieńce i wianki kwiatów pod pomnikiem **płk Leopolda Lisa-Kuli**. W tym szczególnym dniu opiekun tyczyńskich Orłąt **ks. Bogdan Tęcza** rozkazem dowódcy jednostki został mianowany sierżantem. W uroczystościach tych wzięły udział również burmistrz Tyczyna **dr Jan Hermaniuk**, który wraz z **dr Tadeuszem Olejarszem** złożył wieniec pod pomnikiem **płk. Lisa-Kuli**.

Obchody Jubileuszowego Roku 645-lecia Tyczyna zakończone!

Kiedy z początkiem 2013 r. z inicjatywy TMZT burmistrz ogłosił ten rok – jubileuszowym (645-a rocznica nadania praw miejskich Tyczynowi i 150-a rocznica wybuchu powstania styczniowego), został powołany Komitet Organizacyjny obchodów tychże rocznic. Jednak nie spodziewaliśmy się, że będzie to czas tak bogaty w organizowane imprezy w naszej gminie.

W sobotę, 15 marca br. w M-GOK w Tyczynie odbyło się podsumowanie całorocznych obchodów jubileuszowych z jednoczesnym rozwiązaniem Komitetu Organizacyjnego. W sali widowiskowej tyczyńskiego Domu Kultury przygotowano piękną, kolorową wystawę zdjęć z poszczególnych uroczystości we wszystkich miejscowościach naszej gminy. Wystawa będzie stanowić dekorację sali tak, aby mieszkańcy Tyczyna i okolic mogli ją obejrzeć.

Sobotnią uroczystość rozpoczął występ uczniów ze Szkoły Podstawowej w Matysówce z inscenizacją pt. „**Król Kazimierz Wielki – budowniczy Polski**”. Następnie burmistrz **dr Jan Hermaniuk** podsumował obchody Roku Jubileuszowego, przypominając pokrótce imprezy, jakie z tej okazji odbyły się na terenie gminy. Podziękował wszystkim przedstawicielom placówek kulturalno – oświatowych i organizacjom społecznym za czynne włączenie się w obchody. Z kolei prezes TMZT – **Zofia Domino** – nawiązała do obchodów 150-iej rocznicy Powstania Styczniowego, a szczególnie do uroczystości wmurowania tablicy pamiątkowej na budynku tyczyńskiego pałacu, poświęconej Ludwikowi Wodzieckiemu i młodemu Tyczyniakom, którzy wzięli udział w Powstaniu Styczniowym. Uroczystość ta miała miejsce 16 czerwca 2013 r. Pani Z. Domino przypomniała piękny koncert pieśni patriotycznych, wykonanych przez artystów światowych scen operowych i tyczyńskich rodaków – **Ryszarda i Roberta Cieślów**. Jednocześnie zaprezentowała płytę z tymi pieśniami wydaną przez Filharmonię im. R. Traugutta w Warszawie, której dyrektorem artystycznym jest Ryszard Cieśla. Do płyty dołączone są teksty pieśni, a w przedmowie do nich Ryszard Cieśla napisał: 16 czerwca 2013 r. uczestniczyłem w uroczystości od-

ślonięcia tablicy pamiątkowej na pałacu...w Tyczynie. Tablica została ufundowana w hołdzie Powstańcom Styczniowym 1863 roku – z tych terenów... w 150-tą rocznicę powstania. Urodzony w Tyczynie, nigdy nie czułem się bardziej dumny z tej okoliczności i nigdy nie odczuwałem większej wdzięczności dla Tadeusza Kaczyńskiego, że w roku 1983 zaprosił mnie do nowo utworzonego zespołu Filharmonii im. R. Traugutta, której zadaniem miało być kultywowanie polskiej pieśni patriotycznej”.

Następnie umieszczony został wpis do kroniki parafialnej, dokonany przez ówczesnego proboszcza ks. Leopolda Olcyniera w 1863 r., zawierający nazwiska tyczyńskich uczestników powstania. Czyż może być lepsza promocja dla naszego miasteczka? A promocja ta trafi nawet do Polonii Amerykańskiej, gdzie artyści wyjeżdżają właśnie z tą płytą. Panie Ryszardzie! Dziękujemy za tak wspaniale okazany lokalny patriotyzm. W podziękowaniu za zaangażowanie w organizację uroczystości jubileuszowych, burmistrz dr Jan Hermaniuk i prezes TMZT – Zofia Domino wręczyli dyplomy i płyty z pieśniami patriotycznymi członkom Komitetu Organizacyjnego, w skład którego wchodził: prezes i wiceprezes TMZT, proboszczowie parafii z terenu gminy, którzy Mszą św. uświetniali rocznicowe uroczystości, opiekun grupy młodzieżowej „Orleń” – **ks. Bogdan Tęcza**, przewodniczący Rady Osiedla oraz przedstawicielki Domu Kultury.

Uwieńczeniem obchodów jubileuszowych było wydanie folderu przedstawiającego piękno naszej tyczyńskiej świątyni. Folder powstał z inicjatywy TMZT przy współpracy z ks. proboszczem **dr Mariannem Czenczkiem**. Z tej to okazji na sobotniej uroczystości została przedstawiona postać Jana Klemensa Branickiego – fundatora kościoła – w wykładzie **Elżbiety Baran**. To właśnie J. K. Branickiemu zawdzięczamy późnobarokową architekturę i wystrój kościoła, nad którą pracowali architekci i sztukatorzy na zlecenie władającego przez pół wieku „państwem tyczyńskim” – Jana Klemensa Branickiego.

Na zakończenie sobotniego spotkania został wyświetlony film z wycieczki „Śladami J.K. Branickiego”,

zorganizowanej przez TMZT i burmistrza **Jana Hermaniuka**. Autorką filmu była uczestniczka wycieczki – **pani Krystyna Bialic**. Fragmenty filmu przedstawiały białostocką posiadłość Branickich zwaną „Podlaskim Wersalem” oraz kościół w Tykocinie na Podlasiu, bliźniaczo podobny do tyczyńskiego. Obydwa bowiem kościoły były budowane w tym samym czasie z fundacji J.K. Branickiego przez J.H. Klemma.

Miłym zakończeniem uroczystości było obdarowanie wszystkich uczestników folderami i spotkanie towarzyskie przy kawie i ciastku.

Orlik już otwarty!

Z radością informujemy, że „Orlik” przy SP im. St. Staszica w Tyczynie jest już otwarty. Wszystkich chętnych zapraszamy do czynnego i aktywnego spędzania czasu wolnego na boiskach sportowych i placu zabaw na „Orliku”. W najbliższym czasie w godzinach pozalekcyjnych będą prowadzone treningi z piłki nożnej dla najmłodszych. Szczegółowe informacje zostaną wywieszone w szkole oraz na „Orliku”, a zainteresowanych prosimy o kontakt z Animatorem Sportowym w razie jakichkolwiek pytań.

ALOS

Amatorska Liga Orlika Szóstek

Zarezerwuj miejsce w lidze, skompletuj skład swojej drużyny i zagraj o Mistrzostwo Orlika Futbolu Sześciuosobowego w Tyczynie!

Na boiskach sportowych „Orlik” będzie realizowana i rozgrywana liga piłkarska „szóstek”, zapisy drużyn będą przyjmowane **do 12 kwietnia br.** Rozpoczęcie rozgrywek planowane jest w drugiej części kwietnia. Limit miejsc ograniczony!

Osoby, które chcą wziąć udział w lidze proszę o kontakt osobisty na „Orliku” przy Szkole Podstawowej w Tyczynie lub pod nr tel.

880-587-262

Dariusz Goch

Animatore Sportowy

Złot Drużyn Harcerskich Nieprzetartego Szlaku Hufca Rzeszów w Hermanowej

Na całym świecie 22 lutego harcerze wysyłają sobie kartki oraz spotykają się by wspólnie świętować Dzień Myśli Braterskiej. Z tej okazji 19 lutego br. w Ośrodku Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczym w Hermanowej odbył się **Złot Drużyn Harcerskich Nieprzetartego Szlaku**. Organizatorem spotkania była nasza 7 Drużyna Harcerska Nieprzetartego Szlaku „Silva”, która działa przy Ośrodku Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczym w Hermanowej. Złot uświetniła swoją obecnością komendantka Hufca Rzeszów drużna harcmistrzyni **Małgorzata Jarosińska**.

W złocie wzięły udział zaprzyjaźnione drużyny harcerskie: 17 DH Nieprzetartego Szlaku „Kornele” z Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Mrowli oraz 6 DH Nieprzetartego Szlaku „Słoneczniki” z Zespołu Szkół Specjalnych im. UNICEF w Rzeszowie. Myślą przewodnią spotkania były słowa pierwszego skauta **Roberta Baden – Powella**: *Życie jest Wielką Grą, którą należy zagrać uczciwie i radośnie, a dzień bez uśmiechu jest stracony*, toteż na spotkaniu nie zabrakło uśmiechu na twarzach harcerzy. Uczestnicy złotu wymienili doświadczenia, miło spędzili czas przy śpiewach i płasach harcerskich, wspól-

nie wykonali plakat „Harcerska przyjaźń”. Jednak największą przyjemnością sprawiła złotowiczom dyskoteka, podczas której mogli potańczyć i zawrzeć nowe przyjaźnie. Z wielką radością spotkał się także słodki poczęstunek, który umożliwił (tak harcerzom jak i ich opiekunom) uzupełnienie sił do dalszej zabawy. Spotkanie udało się wyśmienicie. Czekamy na dalsze wspólne inicjatywy drużyn Nieprzetartego Szlaku i już cieszymy się na spotkania z naszymi harcerskimi przyjaciółmi.

DOROTA DROZD – OPIEKUN INTER-KLUBU

Inter-Klub w Hermanowej

18 marca br. w Inter-Klubie w Hermanowej zakończyło się szkolenie **„Obsługa komputera, multimedialnych oraz wykorzystanie Internetu w życiu codziennym”**. W szkoleniu brało udział 7 pań, które zapoznały się z obsługą komputera, edytowaniem tekstów, korzy-

staniem z wiadomości umieszczonych na stronach internetowych, wysyłaniem poczty elektronicznej, korzystaniem z komunikatorów internetowych. Szkolenie zorganizowane było w ramach Projektu pn. „Wieloaspektowy Program Rozwoju „Sami Sobie” w mikroregio-

nie „Dolina Strugu”, realizowanego ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy” przez Regionalne Towarzystwo Rolno-Przemysłowe „Dolina Strugu”.

W czerwcu br. rozpocznie się kolejne szkolenie pt. **„Tworzenie stron internetowych z wykorzystaniem systemu zarządzania treścią Drupal”**. Szkolenie odbędzie się w dniach: **24, 26, 30, czerwca oraz 2, 4, 8 lipca br.**

Więcej informacji można uzyskać w **Biurowie Projektu w Tyczynie ul. Kościuszki 8** bądź pod numerem telefonu **(17) 230-55-77** oraz na stronach internetowych:

www.dolinastrugu.pl

www.mgoktyczyn.pl na naszym profilu na Facebooku oraz w **Inter-Klubie w Hermanowej tel. (17) 230-50-81**.

W czasie trwania szkolenia zapewniony będzie catering dla uczestników. **Szkolenie jest bezpłatne**. Ilość miejsc jest ograniczona, decyduje kolejność zgłoszeń.

...w Hermanowej

4 marca br. w Domu Ludowym w Hermanowej przy ciastku i herbatce odbyło się spotkanie z okazji Dnia Kobiet. W programie wystąpiły dzieci z zespołu wokalo-tanecznego działającego w Domu Ludowym w Hermanowej prezentując okolicznościowe wierszyki, piosenki i taniec. Jako solistki wystąpiły **Oliwia Hałoń, Natalia Paško** oraz **Karolina Nieckarz**. Widzom bardzo podobał się koncert kapeli podwórkowej „Cajmery” z Niebylca. Podczas występu Panowie złożyli Paniom muzyczne życzenia z okazji ich święta piosenką z repertuaru Edwarda Hulewicza „Za zdrowie Pań”.

Dorota Ząbek

...w Kielnarowej

W niedzielne popołudnie 9 marca br. w sali widowiskowej CR-K licznie zgromadzone panie, a także panowie obejrzeli program artystyczny, na który złożyły się wiersze recytowane przez dzieci oraz w wykonaniu **panów: Andrzeja Kalitę, Janusza Płodzenia i Ryszarda Rząsę**. Pan Rząsa zaprezentował również żartobliwe wiersze swojego autorstwa napisane specjalnie na tę okazję. Dziecięce zespoły taneczne wspinały się na tańcząc układy taneczne w choreografii **Pauliny Paszek Krużyńskiej**. Gwoździem programu był recital piosenek **Marzeny Bukały**, która pięknie zaśpiewała

Tak świętowaliśmy Dzień Kobiet

o kobietach i dla kobiet, za co nagrodzona została gromkimi brawami. Na zakończenie panowie obdarowali panie słodyczami.

Barbara Płodzień

...w Tyczynie

8 marca br. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Tyczynie odbył się koncert pt. „Radość najpiękniejszych lat”, na którym zaprezentowane zostały największe przeboje z repertuaru Anny Jantar m.in.: *Tyle słońca w całym mieście, Baję baję proszę pana, Żeby szczęśliwym być i wiele innych*. Występujące artystki zachęcały publiczność do

wspólnego śpiewu oraz wprowadziły wszystkich w słoneczne lata 70-te. Ich pogodny nastój oraz kolorowe stroje przeniosły widzów do czasów, w których żyła piosenkarka.

Zyczenia dla wszystkich Pań w dniu ich święta - złożył **Burmistrz Tyczyna dr Jan Hermaniuk**.

Dodatkową atrakcją był pokaz produktów dwóch firm: AVON i TUPPERWARE. Na zakończenie Panie z firmy kosmetycznej Avon rozlosowały wśród uczestniczek upominki w postaci produktów kosmetycznych.

Dorota Drozd

Rozmowa z Generałem Mirosławem Hermaszewskim

Gen. Mirosław Hermaszewski – pierwszy polski kosmonauta (89 na świecie), jego lot na pokładzie statku Sojuz-30 trwał prawie 8 dni. Wystartował wraz z Rosjaninem Piotrem Klimukiem 27 czerwca 1978, okrążając Ziemię 126 razy. O tym – jak wyglądały te najważniejsze dni jego życia – opowiadał uczniom tyczyńskiego gimnazjum, na spotkaniu w dniu 14 marca br. (więcej informacji na str. 18). Po nim udzielił krótkiego wywiadu dla Czytelników GT. Oto czego dowiedzieliśmy się.

Dlaczego człowiek leci w kosmos?

Bo mamy w sobie instynkt poznania, z natury człowiek jest ciekawy. Chociaż może jednak to nie instynkt poznania ale przetrwania. Szukamy miejsca, gdzie nasz gatunek może znaleźć schronienie, gdy ziemia nie będzie mogła dłużej być naszym domem. Zresztą nie wybie-

gajmy w aż tak odległą przyszłość.

Jakie są Pana wrażenia z lotu w kosmos?

Kosmos to niesamowite przeżycie, dopiero będąc w jego wnętrzu, można dostrzec zupełnie inną Ziemię, nie taką, do której przyzwyczailiśmy się. Dopiero tam widać, że wcale nie jest ona taka ogromna jak myślimy, a wręcz przeciwnie – jest niewielka. Szesnaście wschodów i zachodów słońca w ciągu doby. Szesnaście dni i nocy. Miliony gwiazd, planety, niesamowite kolory i ja – zawieszony gdzieś w przestrzeni. To mocno wpływa na człowieka, zadajesz sobie pytanie: kto to wszystko stworzył? To co tam zobaczyłem zapadło mi głęboko w pamięć, i mimo upływu lat, nigdy tego nie zapomnę.

Pańska reakcja, gdy dowiedział się Pan o tym, że leci w kosmos?

Zawsze o tym marzyłem, ale wtedy – oprócz radości – pojawił się też strach i obawa przed awarią, przed tym, że coś może pójść nie tak, a wszyscy liczą na ciebie. Nie wiedziałem też, jak na taką wiadomość zareagują moja żona i mama. Myślę, że to im należy się medal, bo gdyby nie one i ich wsparcie, mogło być różnie.

Jak funkcjonuje organizm w stanie nieważkości?

Organizm czuje, że coś jest nie tak. W czasie lotu ma się wrażenie, że rośnie głowa, nie wolno wykonywać nią gwałtownych ruchów, bo to mogłoby wywołać wymioty. Należy poruszać się wolno, żeby nie drażnić błędnika. Do wszystkich tych trudności człowiek musi się przyzwyczaić, bo przecież trzeba pracować (podczas lotu mieliśmy przeprowadzać badania). Adaptacja trwa od kilku godzin do kilku dni, oczywiście wszystko zależy od organizmu. Na stacji było nieco lepiej, tam wzdłuż burt mieliśmy poręcze, które ułatwiały nam poruszanie się.

Porozmawiajmy o badaniach prowadzonych na stacji Salut.

Były to badania medyczno-biologiczne, oczywiście prowadziłem je na sobie, geofizyczne i technologiczne z zakresu inżynierii materiałowej. Technologiczna część badań polegała na topieniu kadmu, teluru i rtęci celem produkcji różnorodnych stopów. Normalnie nie da się tego zrobić na Ziemi. W stanie nieważkości substancje te przenikają

się. Myślę, że nie wyczerpiemy tu tematu, dlatego odsyłam do mojej książki pt. „Ciężar nieważkości opowieść pilota-kosmonauty”.

Co jedliście?

Na śniadanie było kakao w tubie, owoce prasowane, kawa, herbata (wodę odzyskiwaliśmy z powietrza). Na obiad było liofilizowane mięso, warzywa, ziemniaczki zalewane wodą. Jedliśmy bardzo ostrożnie, bo jeden nieuważny ruch - i zamiast w buzi jedzenie lądowało na czole lub w oku. Były konserwy, czekolada, owoce. Ja lubiłem pogryzać czekoladę i kandyzowane owoce, zawsze miałem ich pełne kieszenie.

Jakie są różnice w procedurach startu i lądowania?

Start rakiety jest w pełni automatyczny. Kontrolę nad pojazdem uzyskaliśmy dopiero po oddzieleniu się rakiety nośnej i wejściu na orbitę. Lądowanie jest dużo bardziej skomplikowane i wymaga udziału astronautów. Trzeba przeprowadzić bardzo szczegółową analizę - po to by określić środek masy pojazdu. Każdy z nas musiał wykonać

wszystkie obliczenia sam na wypadek niedyspozycji kolegi i braku łączności z kontrolą naziemną.

Panie generale założmy, że wysyłamy w kosmos mężczyznę, który nie przechodził takich ćwiczeń jak kosmonauta. Czy taka osoba ma jakieś szanse?

Myślę, że może przeżyłby, ale byłby to dla niego tak silny wstrząs psychiczny, że mógłby nie poradzić sobie ze swoimi emocjami. Musimy pamiętać o tym, że kosmos jest zupełnie innych od wszystkiego co znamy. Nie polecam takich eksperymentów.

Dziękuję za rozmowę.

Z gen. Miroslawem Hermaszewskim rozmawiała Alicja Kustra, wywiad bez autoryzacji.

Książka gen. M. Hermaszewskiego dostępna jest w tyczyńskiej bibliotece, a recenzja znajduje się w półce z książkami.

Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie

**zaprasza
wszystkich seniorów
na warsztaty plastyczne**

FOLKOWE INSPIRACJE PISANKI

**4 i 10 kwietnia 2014 r.
Wstęp wolny!**

SWISS CONTRIBUTION

Regionalne Towarzystwo Rolno-Przemysłowe „Dolina Strugu”
zaprasza rolników z terenu Doliny Strugu
(gmin: Błazowa, Chmielnik, Hyżne, Tyczyn) na
**szkolenie z zakresu produkcji ekologicznej
i wytwarzania produktu lokalnego**

Szkolenia dla mieszkańców z Doliny Strugu z zakresu:
produkcji ekologicznej i wytwarzania produktu lokalnego

Uczestnikiem szkolenia może być:

- osoba prowadząca gospodarstwo rolne, jej współmałżonek lub
- domownik zamieszkały na terenie gmin: Błazowa, Chmielnik, Hyżne, Tyczyn
- a także prowadzący gospodarstwo rolne w tym terenie
- każdy uczestnik jest zobowiązany przedstawić kopię aktualnego nakazu płatniczego podatku rolnego wydanego przez Urząd Gminy

Łączna liczba godzin szkolenia:
40 godzin

Termin szkoleń:
marzec - kwiecień 2014 r. (ostatnia rekrutacja!)

Tematyka szkoleń:

- pojęcie rolnictwa ekologicznego
- stan rolnictwa ekologicznego w Polsce i na Podkarpaciu
- ramy prawne
- przedstawienie gospodarstwa konwencjonalnego na ekologiczne
- lista uprawnionych jednostek certyfikujących w Polsce
- zasady produkcji ekologicznej na poziomie gospodarstwa
- ćwiczenia praktyczne przygotowania formularza zgłoszeniowego gospodarstwa do certyfikacji

Podczas szkoleń oferujemy wyżywienie:
obiad oraz kawę i herbatę

Lokalizacja:
• centrum Skarby Doliny (obok siedziby spółki Chmielnik Zdroj S.A., 36-016 Chmielnik 146)
• istnieje możliwość dowozu

Udział w szkoleniach jest bezpłatny!

Szczegółowe informacje na stronie internetowej www.dolinastrugu.pl, zgłoszenia w punkcie informacyjnym:
36-016 Chmielnik 146, tel.: +17 229 65 88, e-mail: strugedolinastrugu.pl

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO
PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Konfederacja Szwajcarska

 Regionalne Towarzystwo Rolno-Przemysłowe
„Dolina Strugu” w Błazowej
ul. Myśliwska 16; 36-030 Błazowa
tel./fax: +17 236 12 10
e-mail: strugedolinastrugu.pl
www.dolinastrugu.pl

SYLWIA NIEMIEC

Wypad na narty

17 lutego br. w ramach akcji „Narty dzieciom”, grupa 24 uczniów z naszej szkoły wyruszyła na stok Kiczera w Puławach. Uczniowie, którzy potrafili jeździć doskonale swoje umiejętności pod moim okiem, natomiast pozostali stawiali pierwsze kroki na nartach pod opieką **p. Wiesława Grońskiego**.

Całodzienny pobyt w ośrodku narciarskim połączony z nauką jazdy na nartach to świetny sposób na kształ-

owanie sprawności fizycznej, a także charakteru i ambicji. Taki wyjazd sprzyja również integracji, ponieważ brali w nim udział uczniowie z różnych klas.

Młodzież zmęczona i zadowolona całodziennym pobytem na świeżym powietrzu, już planuje następny wypad na narty. Zobaczymy, czy aura okaże się dla nas łaskawa. Jeżeli tak, to być może wyruszymy na stok jeszcze raz w tym sezonie.

Zespół Szkół w Tyczynie
zaprasza do klas I Liceum Ogólnokształcącego
z elementami edukacji ogólnopolicyjnej

pod patronatem Komendy Wojewódzkiej Policji
w Rzeszowie oraz we współpracy z Wyższą Szkołą
Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie

• realizacja zajęć według planu liceum ogólnokształcącego uzupełnionego o przedmioty z zakresu kształcenia ogólnopolicyjnego;

• przygotowanie policyjne obejmuje treści uwzględniające m.in.: prewencję, organizację policji, prawo wykroczeń, prawo karne, zasady ruchu drogowego, podstawy samoobrony, stosowanie środków przymusu bezpośredniego, zasady posługiwania się bronią palną, zasady postępowania dochodzeniowego, itp.;

• zajęcia z edukacji ogólnopolicyjnej prowadzone przez pracowników Komendy Wojewódzkiej Policji;

• program obejmuje również zajęcia praktyczne w ośrodkach szkolenia policji;

• dodatkowy cykl lekcji z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego prowadzony przez kadrę naukową WSiIZ;

• uczestnictwo w wybranych wykładach, konferencjach i sympozjach naukowych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego organizowanych przez WSiIZ;

• udział w imprezach związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym organizowanych przez Uczelnię;

• współpraca z kołami naukowymi WSiIZ i dostęp do platformy e-WSiIZ (zasoby wiedzy uczelni);

• konkursy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego;

• przygotowanie do dalszego kształcenia w zawodach związanych z funkcjonowaniem służb wewnętrznych.

KRYTERIA PRZYJĘĆ

Przedmioty punktowane:

- język polski,
- język angielski lub język niemiecki (zdawany na egzaminie gimnazjalnym),
- wiedza o społeczeństwie, historia lub geografia,
- wychowanie fizyczne lub edukacja dla bezpieczeństwa

Skala punktowa:

Ocena	Ilość punktów
CELUJĄCY	20
BARDZO DOBRY	16
DOBRY	12
DOSTATECZNY	8

Wymagane dokumenty:

• podanie o przyjęcie do szkoły (formularze do pobrania w sekretariacie Zespołu Szkół lub na stronie internetowej www.zs-tyczyn.szkoly.itl.pl)

termin składania: do 28 maja 2014 r. (osobiście w sekretariacie, faxem, listownie lub pocztą elektroniczną)

- świadectwo ukończenia gimnazjum
 - zaświadczenie o wynikach egzaminu gimnazjalnego
 - dwie fotografie
 - odpis skróconego aktu urodzenia (kopia)
- termin składania: do 1 lipca 2014 r.

Zapraszamy!

IZABELA LISKOWICZ

Teatrzyk kukiełkowy jako walentynka dla przedszkolaków

Uczestniczki zajęć świetlicowych przygotowały przedstawienie pt. „**Królowa Śniegu**”, które opowiada o pięknej przyjaźni. Przedszkolaki przyjęły z entuzjazmem teatrzyk i nagrodziły gromkimi brawami autorki.

Prezentacja przedstawienia połączona była z lekcją teatralną dla

najmłodszych, przygotowaną przez starsze koleżanki, dotyczącą lalek teatralnych i budowy kukiełek. Dziewczynki doskonale znały temat, ponieważ same wykonywały te lalki, scenografię oraz uczestniczyły w filmowaniu poszczególnych scen. Długi proces twórczy zakończył się sukcesem autorek (**zdj.**

poniżej), które nie ukrywały podczas pracy, że teatr należy do ich zainteresowań. Należy podkreślić, że były inicjatorkami tego przedsięwzięcia w świetlicy, a wychowawczynie starała się ich zapał i motywację do pracy podtrzymywać.

Jesienią wychowankowie świetlicy brali udział w wycieczce do Teatru Maska w Rzeszowie, gdzie oglądali spektakl pt. „Szewc Kopytko i kaczor Kwak”. Brali również udział w lekcji teatralnej dotyczącej lalek, przygotowanej przez profesjonalistów.

Doświadczenie to wzbogaciło ich wiedzę, a stało się to możliwe dzięki współpracy Szkoły Podstawowej w Kielnarowej z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Rzeszowie, który prowadził w naszej szkole program edukacyjno – terapeutyczny „Razem można więcej”.

Cel nauczyciela został osiągnięty, gdyż edukacja i rozrywka szła razem w parze. Gratulacje należą się **Helenie Wróbel kl. V, Kamili Klimasz (kl. IV), Aleksandrze Stanio (kl. IV), Wiktorii Stanio (kl. III), Natalii Wilanowskiej (kl. IV)**. Praca twórcza okazała się świetną zabawą dla autorek, a cieszy tym bardziej, że efekt podobał się najmłodszym widzom.

ANDRZEJ HAŁOŃ nauczyciel przygotowujący ucznia
Finalista z historii

Uczeń klasy VI B **Szymon Szlęk** świetnie reprezentował naszą szkołę w kuratorskim konkursie przedmiotowym z historii. Szymon zdobył zaszczytny tytuł finalisty.

Konkurs co roku stoi na wysokim poziomie, wymaga wiele pracy i zaangażowania ze strony ucznia jak i nauczyciela. Konkurs ten rozwija pasję i zainteresowania uczniów, pomaga poznawać to co nieznane, dzięki niemu wreszcie, uczeń odkrywa swoją wartość.

Sukces ucznia jest równocześnie sukcesem szkoły, która poprzez takie efekty przyciąga uczniów oraz buduje swoją renomę.

Gratuluję Szymonowi osiągniętego sukcesu oraz życzę następnych.

AGNIESZKA FUDALI opiekun
Festiwal Pieśni Patriotycznych

3 marca br. odbył się IV Wojewódzki Festiwal Pieśni Patriotycznych, którego organizatorem była Szkoła Podstawowa nr 28 w Rzeszowie.

W grupie laureatów znalazła się **Daria Marcinek** uczennica klasy III Szkoły Podstawowej w Tyczynie. Ta utalentowana, obdarzona pięknym głosem dziewczynka, z niezwykłą precyzją wokalną, dużą wrażliwością i wyczuwaniem artystycznym wykonała pieśń pt. „Skrzydła”. Swoim śpiewem oczarowała zarówno jury jak i publiczność, na prośbę której wykonała jeszcze jeden utwór, już poza konkursem.

Daria Marcinek została uhonorowana II miejscem w kategorii solista klas I-III Szkoły Podstawowej. Uczennicy i jej rodzicom serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

ANNA PATRZYK szkolny koordynator DBI

Podsumowanie inicjatywy Dnia Bezpiecznego Internetu

Dzień Bezpiecznego Internetu (DBI) obchodzony jest z inicjatywy Komisji Europejskiej od 2004 r. W Polsce od 2005 r. organizowany jest przez Fundację Dzieci Niczyje oraz Naukową i Akademicką Sieć Komputerową (NASK) – realizatorów unijnego programu Safer Internet. Głównym partnerem wydarzenia jest Fundacja Orange.

DBI ma na celu inicjowanie i propagowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu dzieci i młodzieży do zasobów internetowych, zaznajomienie rodziców, nauczycieli i wychowawców z problematyką bezpieczeństwa dzieci w Internecie oraz nagłośnienie tematyki dotyczącej bezpieczeństwa online.

Podczas obchodów DBI organizatorzy zachęcają szkoły, organizacje pozarządowe, firmy i osoby prywatne do wspierania tego przedsięwzięcia przez organizację lokalnych inicjatyw na rzecz bezpieczeństwa młodych internautów (m.in. zajęć edukacyjnych, happeningów, gazetki szkolnych, kampanii informacyjnych, konkursów).

11 lutego 2014 r. w prawie 100 krajach na całym świecie obchodzony był Dzień Bezpiecznego Internetu. Hasło tegorocznych obchodów „Razem tworzymy lepszy Internet” ma zwrócić uwagę na to, że każdy internauta może przyczynić się do tego, że Internet będzie miejscem bezpiecznym i pozytywnym. Każdy z nas ponosi odpowiedzialność za to, co robi w Sieci i w jaki sposób z niej korzysta.

Szkoła Podstawowa w Borku Starym po raz kolejny włączyła się w obchody Dnia Bezpiecznego In-

ternetu. W związku z tym, od stycznia do marca br., podjęliśmy szereg działań obejmując akcją całą szkołę tak, aby dotrzeć z informacją do każdego ucznia. Chcieliśmy uświadomić jakie zagrożenia czyhają na młodych internautów korzystających z zasobów sieci i w jaki sposób można im przeciwdziałać.

Uczniowie uczestniczyli w zajęciach edukacyjnych przeprowadzonych na podstawie scenariuszy i materiałów udostępnionych przez strony: www.dzieckowsieci.pl, www.sieciaki.pl oraz brali udział w licznych konkursach i kursach online.

Zasady, jak bezpiecznie korzystać z Internetu, umieszczone są na gazetkach i plakatach, które wykonali sami uczniowie.

W ramach podsumowania tego przedsięwzięcia, 14 marca br. cała społeczność szkolna uczestniczyła w apelu na temat bezpieczeństwa w Internecie. Częścią przewodnią apelu był finał następujących konkursów:

- na scenkę w kategorii klas I-III, którego zwycięzcami zostali: **Maja Chruszcz, Martyna Kalita, Damien Karwat, Marcel Paśko, Anna Pietryka, Karolina Szura, Zuzanna Ślusarska, Szymon Tereszkiewicz, Mateusz Wilk, Sylwia Wróbel, Zuzanna Zimny** z kl. I.

II miejsce zajęli uczniowie z kl. III (**Klaudia Bieniek, Dawid Ingłot, Kacper Krużel, Magdalena Pluta, Natalia Szura**).

III m. - uczniowie z kl. II (**Julia Bator, Julita Drabicka, Rita Karkowska, Kamila Krowiak, Patrycja Korcz, Kacper Kuk, Piotr Ma-**

ciąg, Zuzanna Rabczak, Anna Waściszakowska).

- na wiersz-rymowaną w kategorii klas IV-VI, w którym swój wiersz najlepiej zaprezentował **Patryk Pałac** z kl. VI, a II m. zdobyła **Dominika Szmuc** (kl. V).

- na scenkę dotyczącą bezpieczeństwa w sieci w kategorii klas IV-VI, którego zwycięzcami zostali uczniowie z klasy VI (**Weronika Bembenek, Emilia Drabicka, Michał Grządziel, Malwina Kotarba, Karolina Kudła, Aleksandra Opioła**) przed kolegami z klasy (**Paweł Smoliński, Krystian Szura, Łukasz Szyszka, Szymon Pociask**), i uczniami klasy IV (**Wojciech Konkół, Artur Tendelski, Mikołaj Szpala, Jakub Ślęczka, Kacper Warchoń**).

- na plakat pod hasłem „Zasady bezpieczeństwa w Internecie”, w którym zwyciężyła **Aleksandra Szukaj** z kl. V.

- na grafikę komputerową, w którym zwycięzcami okazały się uczennice z klasy IV (**Andżelika Filip, Magdalena Lasota, Aleksandra Ossolińska, Julia Patrzyk**).

Miło nam donieść, że szczególne wyróżnienie otrzymali najmłodsze uczniowie naszej szkoły - wychowankowie **Punktu Przedszkolnego oraz klasy „O”**, którzy podczas występu zaprezentowali wysoki poziom artystyczny, w tym między innymi w zakresie umiejętności aktorskich, tanecznych i wokalnych.

Laureaci otrzymali nagrody ufundowane przez Sklepik Szkolny oraz pamiątkowe dyplomy. W ramach podsumowania apelu, dziewczynki z klas IV i V zaprezentowały taniec wirusów komputerowych.

Wszystkim wychowawcom klas dziękujemy bardzo za pomoc i zaangażowanie w przygotowaniu uczniów do konkursów.

PIOTR LEDWOŃ nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie

Spotkanie z europosełem

14 lutego br. uczniowie klas trzecich naszego gimnazjum wzięli udział w spotkaniu z **p. Elżbietą Łukacijewską**, europosłanką w Parlamencie Europejskim.

Pani poseł opowiadała o swojej pracy w Brukseli. Uczestnicy spotkania dowiedzieli się czym zajmuje się parlament i na czym polega praca europosła. Przedstawiła korzyści

dla Polski i Podkarpacia wynikające z 10-letniego członkostwa w Unii Europejskiej. Podzieliła się z zebranymi własnymi refleksjami z długoletniej działalności samorządowej i politycznej.

Motto życiowe p. europosła to słowa ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego „Każda rzecz wielka musi kosztować i musi być trudna, tylko rzeczy małe i liche są łatwe”. Podkreślała, również, że obecną pozycję zawdzięcza ciężkiej pracy i wsparciu rodziny. To w domu rodzinnym nauczyła się szacunku do ludzi, pracy, zrozumiała, jak ważna w życiu jest uczciwość.

Odpowiadając na pytania uczniów, zachęcała ich do nauki języków obcych i działalności społecznej oraz do korzystania z programów unijnych, kreatywności i wyjazdów na staże zagraniczne.

Gorące oklaski na pożegnanie świadczyły, że spotkanie było ciekawe i z pewnością rozszerzyło wiedzę naszych uczniów o Unii Europejskiej i pracy europosłów.

SYLWIA SKIBA nauczyciel języka angielskiego

Konkurs Obcojęzycznej Piosenki Miłosnej

14 lutego br. w dzień świętego Walentego w gimnazjum odbył się **I Konkurs Obcojęzycznej Piosenki Miłosnej „All you need is love”**. Uczestniczyli w nim uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów z Doliny Strugu. Młodzi artyści zaprezentowali piosenki o tematyce miłosnej w kilku językach: angielskim, niemieckim, hiszpańskim i włoskim. Konkurs odbył się w dwóch kategoriach wiekowych: szkoły podstawowe oraz gimnazja.

Spośród uczniów szkół podstawowych nagrodzeni zostali:

• I miejsce – **Sabina Szyszka**, SP w Matysówce („Skinny love”)

• II miejsce – **Martyna Ziaja**, Zespół Szkół w Chmielniku – SP nr 1 („Stay”)

• III miejsce – **Izabela Lisowicz**, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 – **Szkoła Podstawowa nr 15 w Rzeszowie** („Grün, grün, grün sind alle meine Kleider”)

W kategorii szkół gimnazjalnych nagrody otrzymali uczniowie:

• I miejsce – **Patrycja Jurek**, Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Tyczynie („Manchmal kommt die Liebe einfach so”)

• II miejsce – **Maciej Kusy**, Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Tyczynie („Angels”)

• III miejsce – **Magdalena Misiewicz**, Publiczne Gimnazjum w Hyżnem („Nothing compares to you”).

Konkurs pokazał nie tylko kunszt artystyczny, lecz również prawdę uczucia, która w każdym języku brzmi tak samo pięknie.

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania **pani Marzenie Wianeckiej – Kusy** ze szkoły „Świat Języków Obcych – SPEAKER” w Tyczynie za ufundowanie I nagrody dla laureata w kategorii szkół podstawowych w formie półkolonii językowej.

Martyna Kuryś i Hubert Madejski

Pani dyrektor wręcza nagrodę uczennicy szkoły podstawowej za zajęcie III miejsca

BEATA SKRZYNTA

Gen. Mirosław Hermaszewski pierwszy Polak w kosmosie – gościem gimnazjum w Tyczynie

13 marca br. w naszym gimnazjum gościł **gen. Mirosław Hermaszewski** – pilot, kosmonauta, pierwszy i jak do tej pory jedyny Polak, który w czerwcu 1978 r. odbył lot w kosmos i spędził tam 8 dni.

W spotkaniu z tym niezwykłym człowiekiem uczestniczyło ponad 100 uczniów z klas I, II i III.

Pan gen. M. Hermaszewski w barwny i ciekawy sposób przedstawił drogę swojego życia, która od dziecięcych marzeń o lotnictwie doprowadziła go do lotu w przestrzeń kosmiczną.

Młodzież z ogromnym zainteresowaniem słuchała opowieści o pierwszych lotach szybowcem, o lotach wojskowym myśliwcem, o 1,5 rocznych skomplikowanych i wyczerpujących przygotowaniach do lotu w kosmos i wreszcie o samym przebiegu wyprawy na orbitę okołozemską.

Gen. Hermaszewski podkreślił, że jego marzenia o lataniu spełni-

ły się dzięki ogromnej ciekawości świata popartej własnym wysiłkiem i wsparciem najbliższych. Zachęcał również gimnazjalistów do poznawania przyrody, do stawiania sobie celów w życiu i wykorzystywania drzemiącego w każdym z nich po-

tencjału. Spotkanie z gen. M. Hermaszewskim z pewnością poszerzyło wiedzę naszych uczniów na temat podróży kosmicznych. Miejmy nadzieję, że wzbudziło także refleksję, iż warto urzeczywistniać swoje plany i marzenia.

DOROTA DAŻ - DOLECKA

Jan Paweł II w zbiorach biblioteki

Z okazji zbliżającej się kanonizacji naszego wielkiego rodaka i patrona gimnazjum – Jana Pawła II, w czytelni biblioteki szkolnej została przygotowana wystawa fotografii i zbiorów dokumentujących życie i pontyfikat Ojca Świętego.

Ekspozycja nosi tytuł „Jan Paweł II – święty naszych czasów” i składa się z ponad 100 fotografii, dokumentujących dzieciństwo, młodość, studia, lata seminarystyki oraz pracę i posługę kapłańską polskiego papieża. Fotografie będące częścią wystawy pochodzą z księgozbioru **Ryszarda Ziembry** – rzeszowskiego artysty introligatora i miłośnika książek.

Ekspozycja dzieli się na pięć części tematycznych, poczynawszy od lat dzieciństwa i młodości w Wadowicach, poprzez okres krakowski, a następnie cały pontyfikat czyli okres rzymski. Kolejne tablice przedstawiają najważniejsze wydarzenia pontyfikatu Jana Pawła II; spotkania z zwierzchnikami kościołów różnych wyznań, z najwyż-

szymi przedstawicielami państw i różnymi ludźmi na całym świecie.

Dużym zainteresowaniem wśród młodzieży odwiedzającej wystawę cieszą się tablice „Pasterz świata” i „Ciekawostki o Ojcu Świętym”, gdzie zawarte są intrygujące wiadomości m.in. o ilości pokonanych kilometrów przez papieża podczas licznych podróży, niezwykłych darach od wiernych, bądź ogromnych zmianach w Watykanie.

Oprócz tablic został wyłożony także liczny księgozbiór zgromadzony w naszej bibliotece: książki Karola Wojtyły, książki, które wydał jako Jan Paweł II i te napisane o Jego życiu przez różnych autorów.

Zwiedzanie wystawy kończymy obejrzeniem fragmentu filmu pt. „Lolek” – dokument o życiu Karola Wojtyły, w którym występują ostatni żyjący w Polsce świadkowie tamtych czasów.

Obok zdjęć i książek, sentencji i myśli Jana Pawła II wyśmienicie prezentują się płyty gramofonowe z nagraniami papieskich pielgrzymek oraz gramofon „Bambino”

pochodzący z 1967 r. Wystawa została przygotowana z myślą o młodzieży, której nie dane było wrastać wraz z trwającym pontyfikatem Jana Pawła II i być uczestnikami wielkich wydarzeń.

Ekspozycja daje uczniom kolejną szansę, aby lepiej poznać niewątpliwie jeden z największych autorytetów dzisiejszych czasów. Zatrzymując się przed ostatnią tablicą pragnę, aby młodzież przeczytała zdanie: „A co z tego wszystkiego pozostaje w Tobie?” Aby z tym pytaniem wyszli z biblioteki i próbowali sobie na nie odpowiedzieć w swoim sumieniu, aby ta odpowiedź budziła nas do zmian naszych postaw, podjęcia próby codziennego działania według wskazań Ojca Świętego, zmieniając na lepsze nie tylko nasze życie, ale starając się czynić lepszym świat wokół nas.

IX Edycja konkursu kolęd i pastorałek Doliny Strugu „Hej Kolęda, kolęda”

15 stycznia br. odbyła się IX edycja Konkursu Kolęd i Pastorałek Doliny Strugu „Hej, kolęda, kolęda”. Organizatorem imprezy była Szkoła Podstawowa w Tyczynie oraz nauczyciele **pani Agnieszka Fudali** i **ks. Bogdan Tęcza**. Miejscem spotkania był M-GOK im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie.

Już po raz kolejny uczniowie szkół podstawowych z Błażowej Dolnej, Borku Starego, Futomy, Hermanowej, Kielnarowej, Matysówki i Tyczyna zaprezentowali bardzo wysoki poziom wokalny i instrumentalny. Młodzi artyści z ogromnym zaangażowaniem, pasją i radością śpiewali pieśni Bożonarodzeniowe. Udowodnili w ten sposób, że tradycja kolędowania wciąż jest żywa i nie zaniknie dopóty, dopóki odbywać się będą m.in. takie konkursy.

Jury w składzie: przewodniczący **p. Zbigniew Sztaba**, **ks. dr. Marian Czenczek** oraz **pani Martyńska Kłos**, po wysłuchaniu wszystkich prezentacji kolędowych przyznało następujące miejsca: w kategorii soliści:

- I m. **Weronika Mazur**, SP Futoma
- II m. **Amelia Probachta**, SP Matysówka
- III m. **Gabriela Para**, SP Kielnarowa

w kategorii duety:

- I m. **Weronika Górka, Jagoda Kaplita**, SP Tyczyn
- II m. **Adrianna Liskowicz, Anđzelika Pękała**, SP Borek Stary

- w kategorii zespoły wokально-instrumentalne:
- I m. **Julia Drewniak Alessia, Farbaniec Marcelina Kruczek, Weronika Mazur, Anita Rząsa, Aleksandra Osińska** - SP Futoma
- II m. **Karolina Chochrek, Gabriela Hocyk, Jakub Kołodziej, Karol Kołodziej, Wiktoria Łoza, Aleksandra Szura** - SP Błażowa Dolna

- III m. - **Marlena Baran, Natalia Paśko, Zuzanna Skoczylas**.

Nagrodzonym artystom serdecznie gratulujemy. Nauczycielom dziękujemy za wspaniałe przygotowanie muzyczne uczniów. Wszystkim życzymy dalszych sukcesów i zapraszamy za rok na kolejną, jubileuszową edycję konkursu.

Powiatowe Igrzyska w tenisie stołowym

W dniach 3 i 4 marca br. w Sołkowie Małopolskim odbyły się **Powiatowe Igrzyska Młodzieży Szkolnej w tenisie stołowym dziewcząt i chłopców**. W kategorii dziewcząt naszą szkołę reprezentowały: **Magdalena Lasota** i **Aleksandra Ossolińska**.

Przez kilka godzin rywalizowały one z pozostałymi trzynastoma drużynami. W wyniku ostrych ale sportowych zmagani, nasze dziewczyny zajęły ostatecznie wysokie IV miejsce.

W drugim dniu rywalizowało piętnaście drużyn chłopców. Nasza reprezentacja zagrała w składzie: **Wojciech Konkol, Daniel Rząsa** i **Jakub Ślęczka**. Występ chłopców zakończył się dużym sukcesem. Zajęli oni II miejsce i zakwalifikowali się do rozgrywek na szczeblu rejonowym.

Gratulujemy sportowego sukcesu i życzymy powodzenia w rejonie.

Tenisistów przygotowywali się do zawodów pod kierunkiem **pana Andrzeja Zajęca**.

Pani Helenie Paluch

wyrazy współczucia z powodu śmierci

MAMY

składa:

Dyrektor i Pracownicy Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie

Koleżance Ewie Kocur

wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy z powodu śmierci

SYNA

składa:

Burmistrz oraz pracownicy Urzędu Miejskiego w Tyczynie

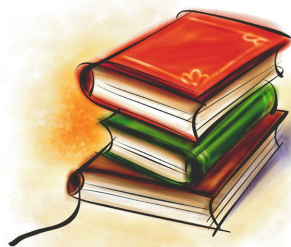
ALICJA KUSTRA dyr. MiGBP w Tyczynie

Dlaczego warto czytać dziecku książki?

Świadomość korzyści wynikających ze wspólnego czytania książek z dzieckiem jest bardzo ważna. To ona często motywuje nas do czytania córce czy synowi - nawet wtedy, gdy jesteśmy już bardzo zmęczeni. Wieczorne czytanie to czas, gdy rodzic jest z dzieckiem sam na sam w chwili relaksu.

Oprócz emocjonalnych korzyści wynikających z czytania dziecku, takich jak budowanie i wzmacnianie więzi rodzinnych, poczucia własnej wartości, dziecko podczas czytania uczy się czynności CZYTANIA. Poznaje słowa i ich znaczenia, uczy się skupiać uwagę, rozwija swoje zdolności spostrzegania i obserwowania. Dzięki temu dziecko staje się ciekawe świata i buduje swoją wiedzę na temat otaczającej go rzeczywistości.

Czas spędzony wspólnie na czytaniu i opowiadaniu ilustracji z książek pobudza wyobraźnię, a także uczy jak można opisać słowami otaczający nas świat. Czytanie wzmacnia w dziecku poczucie bezpieczeń-

stwa i miłości, pobudza chęć do obcowania z książką, może też przekształcić się w potrzebę codziennego kontaktu z literaturą. Odpowiednio dobrana literatura może pełnić funkcję terapeutyczną i pomagać dziecku w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego, poszerza też ogólną wiedzę, ułatwia naukę, pomaga też odnieść sukces w szkole.

Wybierając książki dla swoich dzieci warto odpowiedzieć sobie na kilka pytań:

1. Czy książka jest odpowiednia dla wieku i zainteresowań dziecka?
2. Czy książka jest łatwa do czyta-

nia na głos?, a opisana historia ciekawa?

3. Czy ilustracje w książce są interesujące i pełne kolorów?

4. Czy czcionka w książce jest czytelna?

Z pewnością atrakcyjna będzie też książka, która ma dodatkowe atrybuty w postaci np. otwieranych okienek czy ruchomych elementów. Wybierając książki dla swojego dziecka starajmy się omijać takie, w których dziecko spotka telewizyjnych bajkowych bohaterów. Dajmy szansę wyobraźni naszego dziecka, stwórzmy mu możliwość poznania innych bajkowych bohaterów z książek.

Pamiętajmy też, że codzienne czytanie dziecku:

- pomaga w wychowaniu,
- zapobiega uzależnieniu od telewizji i komputerów,
- chroni przed zagrożeniami ze strony masowej kultury,
- kształtuje nawyk czytania i zdobywania wiedzy na całe życie.

ALICJA KUSTRA

Z bibliotecznych spotkań, czyli kronika literacka

Wojciech Ulman z wykształcenia jest magistrem ekonomiki rolnictwa. Po studiach pracował w telewizji rzeszowskiej, obecnie z żoną prowadzi gospodarstwo oгородnicze. Gdy kilka lat temu kupił lustrzanke, nikogo nie dziwił fakt, że to przyroda będzie wdzięcznym obiektem jego fotografii. Z biegiem czasu do swoich zdjęć zaczął pisać wiersze dla dorosłych i bajki dla maluchów. Te ostatnie, wymyślał już wcześniej dla swoich dzieci, nigdy jednak ich nie spisywał. Dopiero gdy urodziła się wnuczka, wpadł na pomysł, aby uwiecznić opowiadane jej historie. Dziś jest autorem kilku tomików, współpracuje z Ewą Kielar, absolwentką krakowskiej ASP. Jak sam mówi, dzięki jej rysunkom dziecko samo może nauczyć się malować.

To z p. Wojciechem Ulmanem 19 marca br. spotkały się „Ekoludki” i „Brzechwałki” ze SP w Tyczynie. Brzydka pogoda pokrzyżowała nieco plany, dlatego zamiast do Biblioteki z naszym gościem udaliśmy się do szkoły. Tu rezolutne 6-latkki odpowiadały na pytania p. Wojciecha, podziwiała jego zdjęcia robio-

ne w dużym powiększeniu, słuchały wierszy. Drugie w tym dniu spotkanie z autorem odbyło się w Bibliotece (fot. obok), a wzięły w nim udział przedszkolaki z Chatki Puchatka, Sióstr Św. Dominika i Wesołych Misiów. Mali uczestnicy błędnie rozpoznawali zwierzęta i rośliny, wzbudzając tym podziw gości. Chętnie uczestniczyły w zabawach, pięknie śpiewały o wiosnie, która już teraz, przywołana wierszami autora, piosenkami dzieci i specjalnie przygotowanym transparentem (autorstwa Wesołych Misiów) z pewnością zagości w Tyczynie na dobre.

Wojciech Ulman wśród dzieci ze Szkoły Podstawowej w Tyczynie

20.03.2014 r. „Kobieta przed lustrem literatury polskiej” to tytuł wykładu jaki dr Zofia Brzuchowska (pracownik Uniwersytetu Rzeszowskiego) przygotowała specjalnie dla czytelników Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie. Panią Zofię kilkakrotnie gościliśmy w naszej placówce, a jej wykłady zawsze spotykały się z dużym zainteresowaniem odbiorców. Tym razem to kobieta, jej potrzeby, problemy oraz to, jak współcześnie przedstawiana jest w literaturze polskiej, było tematem wykładu. Oczywiście nie mogło zabraknąć małej listy lektur, które panie powinny przeczytać.

Powrót do korzeni

O promocji tomiku poezji Alicji Pałki pisaliśmy w poprzednim numerze. Poniżej zamieszczamy artykuł ks. Władysława Mazepy, który opisuje monodram napisany przez poetkę, a wygłoszony przez Marzenę Bukalę podczas wieczoru literackiego. Zachęcamy do przeczytania.

W niedzielny wieczór 9 lutego br. mieszkańcy Boru Starego, zaproszeni goście, burmistrz Tyczyna, nauczyciele z dyrektorem szkoły, młodzież i diatwa, zebrali się aby uczestniczyć w prezentacji dorobku literackiego poetki, wydanego drukiem pod refleksyjnym tytułem „Powrót do korzeni”.

Warto podzielić się i treścią wierszy i atmosferą, jaka panowała wśród uczestników tego wieczoru. Spotkanie było poprzedzone monodramem pt. „Wędrowka po Sanktuarium Matki Boskiej Boreckiej”, napisanym przez panią Alicję Pałkę, a wykonanym przez Marzenę Bukalę, która wcieliła się w autorkę wierszy i w przepiękny sposób przekazała jej przemyślenia i przeżycia, począwszy od dzieciństwa, przez lata młodości, a potem z oddali, kiedy dla chleba pracowała poza rodzinną miejscowość, aż do powrotu na emeryturę. Warto pójść krok w krok śladami autorki, która przekazuje to, co widziała i zachowała w pamięci, aby to na nowo odtworzyć i wyrazić. Swoją wędrowkę zaczyna od Wzgórza Trzech Krzyży zwanego Borkowską Golgotą:

„Niegdyś stały tu krzyże, dziś kaplica Matki Bożej Bolesnej. Tutaj przy pięknej «Piecie» i obrazie «Śmierć sprawiedliwego» ludzie pozostawiają swoje smutki i cierpienia. Może i ja zostawię swoją tęsknotę. Zawsze marzyłam o «szerokim świecie» i jestem w tym świecie. Jakoś się tu urządzę. Gdyby nie ta ogromna tęsknota, ta nostalgia za ojczyzną, za domem rodzinnym, za moim kochanym Borkiem. Pochodziłabym po tych Borkowskich górkach. Poszłabym tak: na Pustki, później przez Poręby, do góry na Skotnik i na Szklaną Górę. Już wiem. Zafunduję sobie dzisiaj wędrowkę po Borkowskiej Jasnej Górze Różańcowej. To miejsce wyjątkowe dla każdego, szczególnie dla borkowianina. Wydaje się, że stamtąd modlitwy szybciej trafiają do nieba. Idę dalej i zatrzymuję się przy kościele klasztornym z cudownym obrazem Matki Boskiej Boreckiej, który słynie z cudów od XIV w. Właśnie tutaj gromadzą się tłumy wiernych. W skupieniu wyrażają swe radości i troski, podziękowania i prośby, w nadziei, że zostaną wysłuchane. Do Matki Bożej Boreckiej przychodzą młodzi, diatwa rozpoczynająca naukę w szkole, ci, którzy przyjęli Pierwszą Komunię Świętą, którzy ukończyli osiemnastkę, maturzyści, ci, którzy wychodzą za mąż. Każdy z przychodzących kieruje wezwanie: Matko Borecka! Pomóż, dodaj sił! Przychodzą również ci, co chcą zamanifestować swoje przywiązanie do Matki Bożej i Jej Cudownego Wizerunku, do tego miejsca, do naszej «Małej Ojczyzny». Każdy pielgrzym zanim wejdzie do wnętrza świątyni przechodzi obok kaplicy Chrystusa Ukrzyżowanego. Refleksja o krzyżu:

Patrząc na krzyż

Zadaje sobie pytanie:

Kim ja właściwie jestem

Judaszem?

Piłatem?

Zapierającym się Piotrem?

Może w tłum krzyczący

«Ukrzyżuj Go, ukrzyżuj» wmieszana?

Albo tym dobrym łotrem?

A może ja to, ta Magdalena zapłakana?

Nie wiem.

Z kaplicy Chrystusa Ukrzyżowanego w cieniu wiekowych drzew, prowadzi aleja do najpiękniejszego zakątka sanktuarium – Cudownego Źródełka i groty Matki Bożej Niepokalanej. Uroku tego miejsca słowami nie opisze. Tu trzeba przyjść, uklęknąć, wsłuchać się w ciszę, w szept skały, szloch drzew, jęk wiatru, który nie wieje. Choć one milczą, lecz najpiękniej chyba opowiadają sanktuaryjne dzieje.

W zacisznej Grocie zginam kolana

Przed Tobą Matko Niepokalana

Tyś dla nas wzorem cnoty przyszłości.

Niech nasza łódka płynie o Pani

Po falach życia do Twej Przystani.

Ty bądź u steru w sztormach i burzach

Pokazuj drogę nam na rozdrożach

Prowadź nas Matko do Syna Twego

Drogą miłości Boga i bliźniego.

W gorące lato w Wigilię święta Matki Bożej Zielnej w borkowskim klasztorze odpust. Kto tu nie był, nigdy nie pozna atmosfery prawdziwego, wiejskiego odpustu. Okoliczne łąki zamieniają się w jeden wielki parking, droga do sanktuarium – w strumień spływających na Jasną Górę Różańcową ludzi, po obu stronach drogi mnóstwo kramów, które wabią głównie dzieci. Co tam teraz! Dawnie to były odpusty – mawiała moja babcia. Z pobliskich i dalszych wiosek ludzie ściągali furmankami i pieszo. Najczęściej boso, z butami przewieszonymi przez ramię. Przed klasztorem myli nogi w Ryjaku, wycierali o trawę i obuwalili obolałe nogi. Kramy, owszem, były. I też kolorowe. A największe powodzenie miały ogórki kiszzone z beczki, w której obowiązkowo musiała być ...żaba. A pod kościołem zawsze siedziało kilku dziadów. Prosząc o jałmużnę zawodzili swoje modlitwy i dziadowskie pieśni. Moja babcia ze swoją mamą, czyli moją prababcią, szybko omijały odpustowe atrakcje, by przed procesją – pogrzebem Matki Boskiej, zdążyć pomodlić się w kapliczce św. Anny, gdzie wystawiono figurę zaśnięcia. Zanim dziewczęta w bieli wezmą figurę na ramiona i we wspnianym procesyjnym korowodzie przeniosą do kościoła, muszą gdzieś tam w kącie przykleknąć i wyszeptać swoją modlitwę.

W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen.

Święta Panienko z Jasnej Góry

Matko na Ziemi i w Niebie

Która rozślawiasz świątyni tej mury

Modły swe wznosząc do Ciebie.

Darz nas o Pani swą miłością

Siłą, nadzieją i życiem w wierze

Abyśmy zawsze z ludzką godnością

Dźwigali nawet najcięższe krzyże.

Przed twym obrazem okrytym chwałą

Z którego bije świętości blask

Proszę – uproś dla mojej rodziny całość

U swego Syna obfitość łask.

Byśmy widzieli cel i sens bycia

W zwykłym, codziennym znoju

A gdy nadejdzie kres ziemskiego życia

Spoczęli razem w wiecznym spokoju”.

Po zakończeniu monodramu, który został tutaj przedstawiony w dużym skrócie, nastąpiły owacje, przemówienia i gratulacje. Wieczór został ubogacony pieśniami autorki w wykonaniu lokalnego zespołu „Borkowianie”. Na zakończenie autorka odczytała zebrane w tomiku wiersze.

Źródło: Niedziela Przemyśka Nr 10 (1041)

9 III 2014 Przemyśl

Półka z książkami

W dzisiejszej półce z książkami chcę zachęcić Państwa do zapoznania się z lekturą Mirosława Hermaszewskiego pt. **„Ciężar nieważkości opowieści pilota-kosmonauty”**, którą generał dedykował swojej Rodzinie.

Książka jest typową autobiografią, dzięki niej możemy prześledzić całe życie gen. Hermaszewskiego, od narodzin, tragicznych wydarzeń czasu wojny (w których w ciągu jednego dnia stracił wielu krewnych, a sam niemal cudem ocalał), jego pierwszych fascynacji lotnictwem, aż po lot w kosmos.

Jest to książka o marzeniach, a także o tym ile pracy trzeba włożyć, aby mogły się one spełnić. Laik taki jak ja może dowiedzieć się z niej, jak ciężką drogę musi przejść każdy kosmonauta, jaką musi mieć wiedzę i kondycję. Z pewnością miłośnicy astronautyki podchodzą do tej lektury w sposób szczególny, bo przecież tego typu literatura nie pojawia się często na naszym rynku księgarskim. Książka napisana jest barwnym, plastycznym i ciekawym językiem, dzięki czemu ma się wrażenie, że siedzimy obok generała, w trakcie jego lotu w kosmos.

Dodatkowym atutem biografii są fotografie, z których większość pochodzi ze zbiorów prywatnych autora. Przyznam szczerze, że bardzo miło ogląda się zdjęcia uśmiechniętego polskiego oficera, który dzięki wielu wyrzeczeniom i ciężkiej pracy osiągnął tak wiele. Polecam.

ALICJA KUSTRA - dyr MiGBP w Tyczynie

*Obfitych łask i błogosławieństw
od Chrystusa Zmartwychwstałego
oraz pełnych pokoju Świąt Wielkanocnych
z radosnym „Alleluja”*

**Mieszkańcom Kielnarowej
życzy Sołtys i Rada Sołecka**

Impresje poetyckie

Czasoprzestrzeń

sława zmierzającym
ku przyczynie życia
że gdy ją osiągną
milkną

natomiast my
na co wskazuje
nieomylny
palec okoliczności
domniemy nieustannie

że jutro lepsze
wczoraj gorsze
teraz dyszy
żądzą mordu

a czas między ludzi
jak w ruletkę wpada

czarne
czerwone

ty

Do dnia

i znowu świt w stopy
ucałować mogą
wymiar wspomnień
o ten kadłub poszerzyć

znów podłoga
pod stopą zaskrzypi
gdy do jutrzni z pokorą
przed ikoną uklękne

i dopiero wtedy dzień
do życia zdolny
tak jak mnie ojciec uczył
robotą wypełnić

ANDRZEJ MOSKAL – poeta, prozaik, fotograf. Swoje wiersze publikował na łamach prasy ogólnopolskiej oraz lokalnej, m.in. w: „Życiu Literackim”, „Nowym Medyku”, „Radarze”, „Sztafecie”, „Nadwiśloczu”. Jego teksty dla dzieci z książki *Niebo w kwiatki* wykorzystywane są w podręcznikach szkolnych i dydaktycznych dla nauczycieli. W 2012 r. w rzeszowskim oddziale Polskiego Radia, w ramach projektu *Bajki niezapominajki*, nagrano płytę, której większą część stanowią teksty rymowanek dla dzieci z wspomnianego tomu. Opublikował następujące wydawnictwa książkowe: *Próba Generalna*, *Niebo w kwiatki*, *Świadek* oraz *Ona*.

Prezentuje: **ADAM JANIEC**

Nie (dobre) kino według Rafała Kaplity

Koneser

Początek roku w kinie zazwyczaj obfituje w przynajmniej przyzwoite tytuły filmowe. Jednak zamiast wybrać coś z bieżących nowości pewnego wieczoru zamiast w kinowym fotelu zasiadłem przed telewizorem. Film, który wybrałem, intrygował mnie już od dłuższego czasu, bo o ile czytałem i słyszałem o nim zazwyczaj pozytywne opinie, to jednak przez ekrany rzeszowskich kin przeszedł bez większego echa. Zresztą wcale niedawno. Dodatkową rekomendacją było również to, że jego twórcą jest **Giuseppe Tornatore** – autor słynnego „Cinema Paradiso”, zaliczanego do grona najwybitniejszych filmów w historii całej kinematografii.

Intuicja mnie nie myliła – „Koneser” nie zawodzi. Pomijając już sztukę, z jakim reżyser przygotował film, a także bardzo skrupulatnie napisany scenariusz, chciałbym przy nim zwrócić uwagę na dwie fascynujące mnie w nim rzeczy:

1. Mężczyzna

„Koneser” to opowieść o mężczyźnie. A przynajmniej – przede wszystkim. Mężczyźnie, który jest, często z natury, pasjonatem. Tak mi się wydaje, że większość mężczyzn ma jakieś swoje koniki, pasje, „zbożenia”. Często zupełnie niepraktyczne. Kobiety już niekoniecznie. W tym przypadku jest to kolekcjoner i, przede wszystkim, znawca dzieł sztuki. Postać już wiekowa (gra go Geoffrey Rush), z bagażem bezcennego doświadczenia, ale przez to potwornie ceniona i szanowana. Być może dlatego też tytułowy koneser jest mężczyzną dość pewnym siebie, a miejscami nawet aroganckim. Jest w końcu bardzo bogaty. Ale nie o to tu chodzi. W pewnym momencie ten zakochany w sztuce i pochłonięty swoim zawodem mężczyzna poznaje dużo młodszą kobietę, która prosi go o wycenę kolekcji. I w tym momencie filmu pojawia się kluczowa dla mnie, ale też dla filmu kwestia: czy mężczyzna pogrążony w swojej pasji jest w stanie stworzyć sensowny związek z kobietą? Związek oparty na odpowiedzialności za nią, na miłości, na poświęceniu jej czasu. Zawsze mi się wydawało, że tych dwóch rzeczy nie da się połączyć, że nie można być doskonałym mężem i kochankiem, i jednocześnie bezgranicznie poświęcać się swojej pasji. Wydaje mi się, że zawsze jedną z tych kwestii trzeba zaniedbać, żeby druga mogła istnieć. I do tego, bez mojego zdziwienia, w filmie dochodzi. Na tym się jednak nie kończy, bo w „Koneserze” pojawia się motyw kłamstwa i oszustwa. Zupełnie jak w dziełach sztuki, których autentyczność potwierdza bohater tej opowieści. Ależ ironia jego losu!

2. Obraz

Nie chodzi tu bynajmniej o obraz jako dzieło malarza, lecz obraz filmowy – ten który oglądamy. A konkretnie o jego jakość, o krystaliczną czystość, o kolorystykę. Ale do czego zmierzam? Żyjemy w dobie popularności wysokiej klasy sprzętów.

Oglądając filmy, coraz częściej oczekujemy od nich nieskazitelnego wyglądu, porażającej ostrości i palety barw. Dlatego w kinach montuje się projektory 4K z niesłychanie wysoką rozdzielczością, dlatego filmy Blu-Ray powoli wypierają DVD, dlatego telewizja cyfrowa

wyparła telewizję analogową. Nie widziałem w tym nigdy sensu. Zawsze miałem sentyment do dawnej „kasy” w telewizorze i VHS-ów. Ale dziś już widzę sens. Bo wiem, że taki film jak „Koneser” nie miał nawet szans wcześniej powstać. Dzieło Tornatore dzięki perfekcji obrazu oddaje pasję i szczegóły zawodu naszego bohatera. Ten film wręcz żyje widokiem dzieł sztuki, oddając ich najdrobniejsze detale, nieustannie też skupia się na perfekcji jaka otacza bohatera, na krystaliczności czystych sztucach i porcelanie podczas posiłku, na połyskliwej podłodze w jego gabinecie, na nienaganym ubiorze, na którym nie ma najmniejszego pyłku.

Dlatego też, zachęcając Państwa do obejrzenia tej historii, uczulam, żeby oglądać ją w dobrej jakości. W przeciwnym wypadku film może okazać się taną re-produkcją.

Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie

oraz

Klub sportowy UKS FLIMERO

zapraszają na

GRAND PRIX POLSKI CHEERLEADERS O PUCHAR BURMISTRZA TYCZYNA TYCZYN 2014

Program:

13.30 – Oficjalne otwarcie GRAND PRIX
POLSKI CHEERLEADERS 2014 Tyczyn
14.00 – Prezentacja zespołów

13 kwietnia 2014 r. (niedziela)
Hala sportowa Publicznego Gimnazjum
im. Jana Pawła II w Tyczynie
przy ul. Grunwaldzkiej 31

*Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych
Mieszkańcom Tyczyny i Pracownikom Urzędu
Miejskiego składamy najserdeczniejsze życzenia:*

*dużo zdrowia, radości, smacznego
jajka, mokrego dyngusa, mnóstwo
wiosennego optymizmu oraz sa-
mych sukcesów*

**Zarząd Osiedla
w Tyczynie**

Witaminy w diecie

Za nami ostatnie dni zimy, dni stają się coraz dłuższe, słońce świeci coraz mocniej, nadeszła upragniona wiosna. Niestety nasz organizm jest teraz szczególnie osłabiony. Do tego nasz jadłospis zapewne nie jest idealny: jemmy często w pośpiechu, nie mamy czasu na gorące posiłki, spożywamy wciąż za mało świeżych owoców i warzyw. Wszystko to sprawia, że jesteśmy mniej odporni na infekcje, nasza skóra łatwo ulega przesuszeniu, paznokcie stają się łamliwe, a włosy zaczynają wypadać. Jak możemy sobie pomóc?

Zmęczona skóra potrzebuje świeżego powietrza, dlatego powinniśmy jak najwięcej czasu spędzać np. na spacerach. Ruch na świeżym powietrzu usprawnia nie tylko nasze mięśnie, ale także sprawia, że dotleniamy cały organizm i wzmacniamy układ odpornościowy. Jeśli chcemy poprawić wygląd włosów, skóry i paznokci, powinniśmy zadbać o codzienną dietę. Postarajmy się ograniczać słodkie, tłuste i słodkie potrawy, słone przekąski i alkohol. Produkty te dostarczają nam jedynie pustych kalorii, mają niewiele wartości odżywczych i nie pomogą nam w pokonaniu przesilenia wiosennego. Warto zastąpić je warzywami i owocami, które dostarczą nam wielu cennych witamin i mikroelementów. Uzupełnienie niedoborów witaminowych trwa co najmniej kilka tygodni. Człowiek ma w sobie około 5 litrów krwi, a czerwona krwinka żyje ok. 120 dni. Po upływie około 90 dni odczuwamy pozytywne symptomy zmiany jakości krwi, która ulega w tym czasie odnowie. W miarę jak stare komórki w krwiobiegu są zastępowane komórkami powstałymi z nowego materiału, nasze samopoczucie ulega znacznej poprawie. Wystarczy 90 dni, żeby dokonać realnych zmian w swoim ciele. Aby to osiągnąć musimy jednak zadbać o właściwą dietę i odpowiednią ilość ruchu na świeżym powietrzu. Naszym sprzymierzeńcem będzie także sen, trwający min. 7 – 8 godzin. Dzięki tak ukierunkowanym działaniom, możemy sprawić, że nasz organizm odzyska szybko nadwyżężone podczas zimy siły.

To, jak przywitamy tegoroczną wiosnę, zależy w głównej mierze od nas samych. Dlatego szczególnie w tym okresie nie możemy zapominać o witaminach, które pełnią szereg bardzo ważnych funkcji w naszym organizmie. Ich niedobór prowadzi do wielu poważnych chorób. A zatem, w jakich owocach i warzywach oraz innych produktach znajdziemy ich najwięcej?

Witamina A nie tylko jest ważnym źródłem przeciwutleniaczy, które m.in. hamują rozwój raka. Odpowiada ona również za właściwe nawilżenie oka, stąd jej niedobór może prowadzić nadmiernej suchości rogówki lub do kurzej ślepoty. Witamina A zapobiega łuszczeniu i rogowaceniu skóry. Bogate w tę witaminę są: wątroba, masło, żółtko jaj, sery, ryby, mleko oraz warzywa i owoce bogate w karoteny, czyli: marchew, pomidory, papryka, dynia, brokuły.

Witamina C zawiera przeciwutleniacze i odpowiada za asymilację żelaza w organizmie. Ma silne działanie bakteriobójcze; jest niezbędna w syntezie kolagenu odpowiedzialnego za elastyczność i jędrność skóry. Dodatkowo pozytywnie wpływa na naszą psychikę. Jej niedobór wywołuje szkorbut, pęknięcie naczyń krwionośnych, osłabienie odporności czy powolne gojenie się ran i złamań. Głównym źródłem witaminy C są zielone warzywa liściaste takie, jak: szpinak oraz owoce: dzika róża, czarna porzeczka, kiwi, truskawki, pomarańcze, cytryny, ananasy, grejpfruty. Grejpfruty mają także właściwości odtruwające.

Witamina E gdy w naszym organizmie jej brakuje, może dojść do dystrofii, czyli zaniku, mięśni, rozpadu erytrocytów we krwi, pojawienia się przebarwień starczych na skórze czy nawet uszkodzenia nerwów. U dzieci niedobór tej witaminy wywołuje zaburzenia wzrostu, a u kobiet może doprowadzić nawet do niepłodności lub w przypadku ciężarnych do poronienia. Witaminę E znajdziemy w kielkach zbóż, warzywach liściastych, olejach roślinnych, grochu, owocach dzikiej róży, otrębach, rybach. Możemy uzupełnić jej braki jedząc także np.: awokado, kiwi, mango, maliny, brzoskwinie czy granaty oraz migdały.

Witamina K ma bardzo korzystny wpływ na układ kostny i pokarmowy. Dodatkowo, pomaga

w procesach krzepnięcia krwi, dzięki czemu skraca czas gojenia ran. Witamina ta wytwarzana jest w przez bakterie żyjące w jelicie grubym, jednak bardzo łatwo można ją zniszczyć poprzez spożywanie konserwantów lub zażywanie antybiotyków i środków przeciwbólowych. Dlatego po przebytej chorobie należy uzupełnić jej braki, zjadając owoce takie, jak: kiwi, awokado, winogrono, mango, granat.

Witamina B1 czyli tiamina, odpowiada za właściwe funkcjonowanie układu nerwowego oraz pracę mięśni i serca. Wpływa również na zdolność koncentracji i pamięć. Dzięki niej paznokcie są zdrowe i mocne. Witamina B1 bierze udział w przemianie węglowodanów, gospodarce wodnej, oddychaniu tkanek, utlenianiu kwasu mlekowego, wchodzi w skład wielu enzymów. Dużo witaminy B1 występuje w: drożdżach, chlebie razowym, kaszach, drobiu, fasoli i szpinaku. Szpinak powinny jadać osoby zestresowane, jest on bowiem doskonałym źródłem również magnezu.

Witamina B2 zwana również ryboflawiną, wpływa na funkcjonowanie układu nerwowego oraz uczestniczy w przemianie białek i węglowodanów. Wraz z witaminą A działa na błony śluzowe, drogi oddechowe, wzrok i kondycję skóry. Do klasycznych objawów niedoboru tego związku należą stany zapalne gardła i jamy ustnej, zajady, wypadanie włosów i łojotokowe zmiany skórne. Jak uzupełnić jej braki? Owoce nie są istotnym źródłem witaminy B2 jednak niewielkie ich ilości zawierają również awokado, mango, pomarańcze, granaty, ananasy, mandarynki i winogrona.

Witamina B3 zwana jest witaminą PP lub niacyną, odpowiada za prawidłowe funkcjonowanie układu nerwowego i pokarmowego oraz zdrową skórę. Bierze udział w syntezie hormonów płciowych, wspomaga krążenie oraz usuwa z krwi nadmiar złego cholesterolu i trójglicerydów. Niacyna wpływa na produkcję czerwonych krwinek i odtruwa organizm. Jej niedobór może prowadzić do nasilenia bóli migrenowych i podwyższonego napięcia nerwowego. Duże niedobory wywołują stany zapalne skóry, biegunki i różnego rodzaju zaburzenia psychiczne. Najwięcej witaminy B3 znajdziemy w owocach takich, jak: awokado, brzoskwinie, banany, mango, morele, maliny, ananasy, truskawki, winogrona czy kiwi. Kiwi to bomba witaminowa, w której króluje także witamina C.

Witamina B9 czyli kwas foliowy, ma szczególne znaczenie dla kobiet w ciąży. Jej niedobory mogą prowadzić do wad rozwojowych układu nerwowego, mózgu i rdzenia kręgowego dziecka. Witamina ta reguluje procesy metaboliczne, podział komórek oraz bierze udział w tworzeniu i dojrzewaniu czerwonych krwinek. Jej niedobory prowadzą zwykle do niedokrwistości, nadpobudliwości oraz trudności w zasypianiu. Szukać jej powinniśmy w: awokado, pomarańczach, kiwi, jeżynach, truskawkach, malinach, bananach i ananasach. Warto pamiętać, że ananasy zawierają także enzym – bromelinę, która działa przeciwzapalnie i przeciwochrzłakowo.

Witamina B6 odgrywa bardzo dużą rolę w metabolizmie tłuszczów i białek. Dlatego jest niezbędna przy odchudzaniu. Ma korzystny wpływ na układ moczowy: przeciwdziała tworzeniu się kamieni nerkowych i ułatwia leczenie chorób nerek. Może też mieć wpływ na łagodzenie bólu, a nawet objawów zespołu napięcia przedmiesiączkowego. Witamina B6 wspomaga pracę układu nerwowego m.in. poprzez wytwarzanie serotoniny i dopaminy, które sprzyjają dobremu nastrojowi, przeciwdziałają depresji. Dużo witaminy B6 występuje w: drożdżach, kielkach pszenicy, kukurydzy, otrębach, wątrobie, kapuście, rybach, marchwi, ziemniakach i niektórych owocach, takich jak: jabłka, wiśnie, porzeczki i banany. Bogate w pektynę banany pomagają także w trawieniu.

Własnymi działaniami albo zachowujemy i polepszamy zdrowie, albo stajemy się sprawcami własnych chorób. Zdrowie jest wartością największą, rozumiemy to jednak dopiero wtedy, gdy je tracimy. Pamiętajmy, że dla zdrowia równie ważna, jak racjonalne odżywianie jest aktywność ruchowa, dlatego warto w miarę sprzyjającej aury spędzać aktywnie wolny czas.

Bibliografia:

- „Apteka żywności”, Jean Carper, Wydawnictwo „VESPER”, Poznań 2008, Wydanie I;
- „100 sposobów na odporność”, Charlotte Haigh, Wydawnictwo „MUZA”, Warszawa 2011, Wydanie II;
- portal.abczdrowie.pl/naturalne-wystepowanie-witamin/;
- www.poradnikzdrowie.pl/;
- zdrowie.gazeta.pl.

STRAŻAK RADZI

WACŁAW STANIEK

Nie wypalajmy traw!

Jak Polska długa i szeroka wiosną palą się przydrożne rowy, łąki, skarpy, bezmyślnie wypalane jest wszystko, co porasta usychającą trawą. Pamiętajmy, że wysoka temperatura wcale nie użyźnia gleby, a jedynie ją wyjaławia. Tereny, na których prowadzone jest wypalanie traw, stają się pustyniami, a wszelkie występujące na nich formy życia ulegają zniszczeniu. Do atmosfery przedostają się duże ilości dwutlenku węgla, siarki i węglowodorów, które mają właściwości rakotwórcze.

Państwowa Straż Pożarna, administracja Lasów Państwowych, organizacje ekologów, Polski Związek Łowiecki oraz samorządy od lat prowadzą akcje i kampanie, których zadaniem jest przeciwdziałanie temu zjawisku i ograniczenie strat w środowisku naturalnym, a jest o co walczyć.

Niszczony są miejsca lęgowe wielu gatunków ptaków gnieźdzących się na ziemi i krzewach (np. skowronków). Dym uniemożliwia pszczołom i trzmielom oblatywanie łąk, giną w płomieniach co powoduje zmniejszenie liczby zapylonych kwiatów. Ogień niszczy miejsca bytowania zwierzyny łownej (bażantów, kuropatw, zajęcy). Ginią także m.in. (jaszczurki, żaby, jeże). Pożar niszczy wiele pożytecznych zwierząt bezkręgowych m.in. (dżdżownice) które mają pozytywny wpływ

na strukturę gleby i jej właściwości.

Średnia temperatura w pożarach traw sięga nawet 700 st. C, a komórki roślinne giną już w temperaturze ok. 50 st. C. Uszkodzeniu ulegają rośliny dwuliścienne, ich korzenie i rozety liściowe, giną trawy, najcenniejsze gatunki ziół, a pozostają rośliny głęboko korzeniące się. Wypalanie niszczy warstwę próchniczą, powodując też erozję gleby. Prowadzi to do zwiększonej „plenności” chwastów. Strawione ogniem tereny potrzebują wielu lat na odnowienie. Dla świata przyrody wypalanie traw jest katastrofą ekologiczną.

Pamiętajmy także o aspekcie ekonomicznym. Każdy wyjazd jednostek straży pożarnej to duże koszty, które wszyscy pokrywamy bez względu na to, czy zgadzamy się z wypalaniem traw, czy jesteśmy przeciwni.

Co grozi za wypalanie traw?

Osoba wypalająca trawy podlega surowej karze, a jej wymiar uzależniony jest od kwalifikacji prawnej czynu. Artykuł 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997r. Nr 88 poz. 553 ze zmianami) stanowi: „kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób, albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać pożaru, podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat” w przypadku działania nieumyślnego sprawcy, kara wymierzona przez sąd może wynosić od 3 miesięcy do 5 lat.

*Zdrowych, pogodnych i radosnych
Świąt Wielkanocnych, pełnych
nadziei, wiary i miłości
Serdecznych spotkań w gronie
Rodziny i Przyjaciół oraz wesołego
„Alleluja”*

**życzą Mieszkańcom
Matysówki
Sołtys i Rada Sołecka**

Numer 4. Głosu Tyczyna

- ukaże się z datą **27 kwietnia 2014 r.**
- termin składania tekstów upływa: **14.04.2014 r.**

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji:
glostyczyna@tyczyn.pl

lub składać osobiście w siedzibie redakcji:
**Urząd Miejski w Tyczynie,
pok. 24, 25**

OGŁOSZENIA

SKUTERY MOTORY ROWERY

Sklep Mewa 2
Tyczyn, ul. Grunwaldzka 39A (obok stacji paliw)
Tel. 17 22-91-444

Zespół Szkół Samochodowych w Rzeszowie
35-205 Rzeszów, ul. Warszawska 26 A
ogłasza nabór na rok szkolny 2014/2015

■ TECHNIKUM NR 11

- Technik pojazdów samochodowych
- Technik mechatronik- specjalność: mechatronika samochodowa

■ ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 8

- Mechanik pojazdów samochodowych
- Elektromechanik pojazdów samochodowych
- Blacharz samochodowy
- Lakiernik

Nowe klasy patronackie autoryzowanych dealerów branży motoryzacyjnej!

www.samochodowka.fastom.pl

www.facebook.com/Samochodowka26a

Telefoniczna Informacja
Gospodarcza 194-34
Medyczna 194-39

szukasz informacji...
zadzwoń do "r-BIT-u"

Sprzedam śnieżnobiałą suknię ślubną, rozmiar 36/38, wzrost 170 cm.
Tel. 17 22-98-046

Mieszkanie i pomieszczenia na warsztaty usługowe do wynajęcia w Tyczynie.
Tel. 17 22-19-476

Sprzedam las o powierzchni 3,5 ha. Łany Kielnarowskie.
Tel. 883-418-134

Kupię sprawny telewizor kineskopowy w rozsądnej cenie. Tyczyn.
Tel. 691-541-265

Sprzedam działkę w Kielnarowej.
Tel. 502-216-631

Sprzedam działkę 21 arów w Hermanowej.
Tel. 607-827-129 (po godz. 17.00)

UBEZPIECZENIA EMERYTURY • FINANSE

- komunikacyjne
- majątkowe
- dla firm
- na życie

PUNKT KASOWY

Oszczędzaj na rachunkach !

GAZ, WODA, PRĄD **0,99 zł**

TELEFON, TV, OPŁATY BIEŻĄCE **1,49 zł**

US, ZUS, PODATKI **1,99 zł**

36-020 Tyczyn, Rynek 19

tel. 720 88 40 40

e-mail: biuro.tyczyn@psfspektrum.pl

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik. Redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelny, **Zofia Matys**, **Agnieszka Gulak**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Janda**, **Adam Janiec**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl

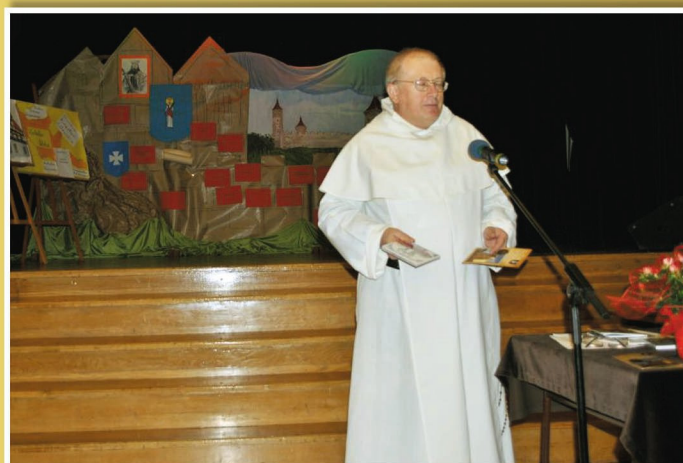
Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Urzędu Miejskiego w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. (17) 22-99-345. Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrzenia ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

Uroczystość z okazji 646 rocznicy nadania praw miejskich Tyczynowi

Elżbieta Baran podczas wykładu o Janie Klemensie Branickim

Przeor o. Stanisław Obara

Burmistrz Tyczyna dr Jan Hermaniuk, prezes TMZT – Zofia Domino oraz wiceprezes Elżbieta Baran

Wroczystość z okazji 646 rocznicy nadania praw miejskich Tyczynowi

